

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 23

Leidimas
lietuvių kalba

Teisės aktai

53 tomas
2010 m. sausio 27 d.

Turinys

II Įstatymo galios neturintys teisės aktai

REGLAMENTAI

- ★ 2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 72/2010, kuriuo nustatoma Komisijos atliekamų patikrinimų aviacijos saugumo srityje tvarka ⁽¹⁾ 1
- ★ 2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 73/2010, kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai ⁽¹⁾ 6
- ★ 2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 74/2010, iš dalies keičiantis reglamentų (EB) Nr. 2336/2003, (EB) Nr. 341/2007, (EB) Nr. 1580/2007 ir (EB) Nr. 376/2008 nuostatas dėl Komisijai teiktinų pranešimų sąlygų ir formos 28
- 2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 75/2010, kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti 31
- 2010 m. sausio 26 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 76/2010, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamente (EB) Nr. 877/2009 nustatytos kai kurių cukraus sektoriaus produktų tipinės kainos ir papildomi importo muitai 2009/10 prekybos metais 33

Kaina: 4 EUR

⁽¹⁾ Tekstas svarbus EEE

(Tęsinys antrajame viršelyje)

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį.

Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

IV Akta, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. remiantis EB sutartimi, ES sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi

2010/48/EB:

- ★ 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimas dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu 35

2010/49/EB:

- ★ 2009 m. lapkričio 30 d. Komisijos sprendimas, nustatyti pirmus regionus, kuriuose pradės veikti Vizų informacinė sistema (VIS) (pranešta dokumentu Nr. C(2009) 8542) 62

II

(Įstatymo galios neturintys teisės aktai)

REGLAMENTAI

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 72/2010

2010 m. sausio 26 d.

kuriuo nustatoma Komisijos atliekamų patikrinimų aviacijos saugumo srityje tvarka

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 300/2008 dėl civilinės aviacijos saugumo bendrųjų taisyklių ir panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 2320/2002 ⁽¹⁾, ypač į jo 15 straipsnį,

kadangi:

- (1) Siekdama kontroliuoti, kaip valstybėse narėse taikomas Reglamentas (EB) Nr. 300/2008, Komisija turėtų vykdyti patikrinimus. Organizuoti patikrinimus prižiūrint Komisijai reikia tam, kad būtų galima patikrinti, ar nacionalinės kokybės kontrolės programos veiksmingos.
- (2) Rengiantis Komisijos atliekamiems patikrinimams ir juos vykdant, Komisija ir valstybės narės turėtų bendradarbiauti.
- (3) Komisija turėtų turėti galimybę į savo inspektorių grupes įtraukti valstybių narių pasiūlytus kvalifikuotus nacionalinius auditorius.
- (4) Komisijos patikrinimai turėtų būti atliekami ir jų ataskaitos teikiamos nustatyta tvarka, taikant tipinę metodiką.
- (5) Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad per Komisijos atliekamus patikrinimus nustatyti trūkumai būtų greitai pašalinti.

(6) Komisija turėtų turėti galimybę atlikti paskesnius tyrimus, kad patikrintų, ar trūkumai pašalinti.

(7) Turėtų būti nustatyta tokių reikšmingų trūkumų, kurie, kaip manoma, daro didelį poveikį bendrajam aviacijos saugumo lygiui Bendrijoje, šalinimo tvarka.

(8) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Reglamento (EB) Nr. 300/2008 19 straipsnio 2 dalimi įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

DALYKAS IR APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatoma Komisijos atliekamų patikrinimų, kuriais siekiama kontroliuoti, kaip valstybėse narėse taikomas Reglamentas (EB) Nr. 300/2008, tvarka. Komisija tikrina atitinkamas valstybių narių institucijas ir atrinktus oro uostus, operatorius bei subjektus, kurie taiko aviacijos saugumo standartus. Patikrinimai atliekami skaidriai, veiksmingai, darniai ir nuosekliai.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- 1) atitinkama institucija – pagal Reglamento (EB) Nr. 300/2008 9 straipsnį valstybės narės paskirta nacionalinė institucija;

⁽¹⁾ OL L 97, 2008 4 9, p. 72.

- 2) Komisijos atliekamas patikrinimas – Komisijos inspektorių atliekamas esamų kokybės kontrolės ir civilinės aviacijos saugumo priemonių, procedūrų ir struktūrų tikrinimas siekiant nustatyti, kaip laikomasi Reglamento (EB) Nr. 300/2008;
- 3) Komisijos inspektorius – Komisijos pasamdytas atitinkamos kvalifikacijos asmuo arba valstybės narės pasamdytas asmuo, kuris atitinkamos institucijos vardu nacionaliniu lygmeniu kontroliuoja, kaip laikomasi reikalavimų, ir yra atrinktas dalyvauti Komisijos atliekamuose patikrinimuose;
- 4) komitetas – Reglamento (EB) Nr. 300/2008 19 straipsnio 1 dalimi įsteigtas komitetas;
- 5) trūkumas – Reglamente (EB) Nr. 300/2008 nustatytų reikalavimų nesilaikymas;
- 6) nacionalinis auditorius – valstybės narės pasamdytas asmuo, kuris atitinkamos institucijos vardu nacionaliniu lygmeniu kontroliuoja, kaip laikomasi reikalavimų;
- 7) bandymas – aviacijos saugumo priemonių bandymas, kai imituojamas pasikėsinimas atlikti neteisėtą veiksmą, siekiant patikrinti, ar esamos saugumo priemonės taikomos veiksmingai;
- 8) kompensacinė priemonė – laikinoji priemonė ar kelios priemonės, kuriomis siekiama kuo labiau sumažinti atliekant patikrinimą nustatyto trūkumo poveikį, kol šį trūkumą bus įmanoma visiškai pašalinti.

II SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

3 straipsnis

Valstybių narių bendradarbiavimas

1. Nepažeisdamos Komisijos įsipareigojimų, valstybės narės bendradarbiauja su Komisija jai atliekant patikrinimus. Taip bendradarbiaujama pasirengimo, kontrolės ir atskaitomybės etapais.
2. Valstybės narės imasi visų reikiamų priemonių, kad garantuotų pranešimo apie patikrinimą slaptumą ir taip užtikrintų, kad patikrinimo eiga nesutrikėtų.

4 straipsnis

Komisijos įgaliojimų vykdymas

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad Komisijos inspektoriai galėtų vykdyti savo įgaliojimus pagal Reglamentą (EB) Nr.

300/2008 tikrinti atitinkamos institucijos ir bet kurio oro uosto, operatoriaus ar subjekto, kuriam taikomas tas reglamentas, vykdomą civilinės aviacijos saugumo veiklą.

2. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad Komisijos inspektoriai paprašę gautų visus susijusius dokumentus, kurių reikia atitiktai bendriesiems standartams įvertinti.

3. Jeigu Komisijos inspektoriams vykdant pareigas kyla sunkumų, suinteresuotos valstybės narės bet kuriomis jų teisinių galių neviršijančiomis priemonėmis padeda Komisijai atlikti užduotį iki galo.

5 straipsnis

Komisijos inspektorių kvalifikacijos kriterijai

Tam, kad turėtų teisę imtis Komisijos atliekamų patikrinimų, Komisijos inspektoriai turi turėti atitinkamos teorinės bei praktinės patirties ir būti sėkmingai užbaigę mokymo kursus.

Toks mokymas:

- a) rengiamas Komisijos tarnybų;
- b) yra pradinis ir kartotinis;
- c) juo užtikrinama tinkama kvalifikacija, kurios pakanka siekiant nustatyti, ar saugumo priemonės įgyvendinamos pagal Reglamentą (EB) Nr. 300/2008.

Užbaigus pradinį mokymo kursą laikomas egzaminas.

6 straipsnis

Nacionalinių auditorių dalyvavimas Komisijos atliekamuose patikrinimuose

1. Valstybės narės pasiūlo Komisijai nacionalinius auditorius, kurie gali dalyvauti Komisijos atliekamuose patikrinimuose ir susijusiuose pasirengimo ir atskaitomybės etapuose.
2. Valstybės narės Komisijai pateikia bent vieno, bet ne daugiau kaip penkių nacionalinių auditorių, kurie galėtų būti kviečiami dalyvauti Komisijos atliekamuose patikrinimuose, duomenis.

3. Visų valstybių narių paskirtų nacionalinių auditorių, kurie atitinka 5 straipsnyje nustatytus kriterijus, sąrašas kasmet pateikiamas komitetui.

4. Nacionalinis auditorius nedalyvauja Komisijos atliekamuose patikrinimuose toje valstybėje narėje, kurioje dirba.

5. Prašymai, kad nacionaliniai auditoriai dalyvautų Komisijos atliekamuose patikrinimuose, atitinkamai institucijai pateikiami tinkamu laiku, paprastai bent prieš du mėnesius iki numatyto patikrinimo.

6. Nacionalinių auditorių dalyvavimo Komisijos atliekamame patikrinime išlaidas pagal Bendrijos taisykles padengia Komisija.

III SKYRIUS

KOMISIJOS ATLIEKAMŲ PATIKRINIMŲ TVARKA

7 straipsnis

Pranešimas apie patikrinimus

1. Komisija atitinkamai institucijai, kurios teritorijoje numatoma atlikti patikrinimą, apie šį patikrinimą praneša ne vėliau kaip prieš du mėnesius.

2. Jei reikia, pranešant apie patikrinimą, perduodamas atitinkamos institucijos prieš patikrinimą užpildytinas klausimynas ir prašymas pateikti visus susijusius dokumentus. Užpildytas klausimynas ir visi paprašyti dokumentai pateikiami Komisijai bent prieš dvi savaites iki numatytos patikrinimo pradžios.

3. Jeigu Komisija turi informacijos, kad oro uoste esama trūkumų, kurie gali turėti didelį poveikį bendrajam aviacijos saugumo lygiui Bendrijoje, kreipiamasi į atitinkamą suinteresuotos valstybės narės instituciją ir išankstinio perspėjimo apie patikrinimą laikotarpis gali būti sutrumpinamas iki dviejų savaičių. Tokiu atveju šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos.

8 straipsnis

Pasirengimas patikrinimams

1. Komisijos inspektoriai imasi parengiamųjų veiksmų patikrinimų veiksmingumui, tikslumui ir nuoseklumui užtikrinti.

2. Atitinkamai institucijai nurodomos Komisijos inspektorių, kuriems pavesta atlikti patikrinimą, vardai bei pavardės ir kita reikiama informacija.

3. Atitinkama institucija paskiria kiekvieno patikrinimo koordinatorių, kuris tvarko su numatytu patikrinimu susijusius prak-

tinus reikalus. Koordinatoriaus pavardę ir kontaktinius duomenis valstybės narės Komisijai pateikia per tris savaites nuo pranešimo apie patikrinimą gavimo dienos.

9 straipsnis

Patikrinimų atlikimas

1. Komisijos inspektoriai atlieka patikrinimus efektyviai ir veiksmingai, deramai paisydami savo ir kitų saugos bei saugumo. Komisijos inspektoriams, kurių elgesys atliekant patikrinimą neatitinka šių standartų, gali būti neleidžiama dalyvauti kituose Komisijos atliekamuose patikrinimuose.

2. Kontroliuojant, kaip laikomasi Reglamente (EB) Nr. 300/2008 nustatytų civilinės aviacijos saugumo reikalavimų, taikoma tipinė metodika.

Patikrinimai grindžiami sistemingu informacijos rinkimu vienu ar keliais iš toliau nurodytų būdų:

- a) stebėjimu
- b) patikra
- c) apklausa
- d) dokumentų tikrinimu ir
- e) bandymais.

3. Patikrinimą atliekančius Komisijos inspektorius lydi atitinkamos institucijos atstovas. Dėl tokios palydos neturi sumažėti patikrinimų efektyvumas ar veiksmingumas.

4. Komisijos inspektoriai nešiojasi asmens tapatybės kortelę, su kuria leidžiama vykdyti patikrinimus Komisijos vardu, ir oro uosto leidimą, su kuriuo leidžiama patekti į visas zonas, reikalingas patikrinimui atlikti. Dėl oro uosto leidimo formato neturi sumažėti patikrinimų efektyvumas ar veiksmingumas.

5. Bandymai atliekami tik iš anksto įspėjus atitinkamą instituciją ir glaudžiai su ja bendradarbiaujant.

6. Valstybės narės užtikrina, kad pagal bet kuriuos protokolus, dėl kurių susitarta, Komisijos inspektoriams per patikrinimą ir vykstant tikrinti arba išvykstant patikrinus būtų leidžiama į bet kurią zoną, į kurią būtina patekti per patikrinimą, įsinešti bandymams naudojamus daiktus, įskaitant tuos, kurie yra arba atrodo draudžiami.

7. Atitinkamai institucijai kuo greičiau pranešama apie visus reikšmingus trūkumus, nustatytus Komisijai atlikus patikrinimą. Be to, nepažeidžiant 10 straipsnio, atlikę patikrinimą, Komisijos inspektoriai, jei reikia, vietoje žodžiu pateikia neoficialią savo išvadų santrauką.

10 straipsnis

Patikrinimo ataskaita

1. Per šešias savaites nuo atlikto patikrinimo Komisija atitinkamai institucijai pateikia patikrinimo ataskaitą.

Atitinkama institucija nedelsdama perduoda susijusias išvadas patikrintam oro uostui, operatoriams ar subjektams.

2. Ataskaitoje nurodomos patikrinimų išvados, įskaitant visus nustatytus trūkumus. Ataskaitoje gali būti pateikiamos rekomendacijos dėl taisomųjų veiksmų.

3. Vertinant, kaip įgyvendinamas Reglamentas (EB) Nr. 300/2008, taikoma tokia klasifikacija:

- a) visiškai atitinka
- b) atitinka, tačiau pageidautini patobulinimai
- c) neatitinka
- d) neatitinka (yra didelių trūkumų)
- e) netaikoma
- f) nepatvirtinta.

11 straipsnis

Atitinkamos institucijos atsakymas

1. Per tris mėnesius nuo patikrinimo ataskaitos išsiuntimo dienos atitinkama institucija Komisijai raštu pateikia atsakymą į ataskaitą, kuriame:

- a) aptariamą išvadą ir rekomendacijas;

b) pateikiamas veiksmų planas, kuriame nurodomos priemonės ir terminai nustatytiems trūkumams pašalinti.

2. Jei atliekamas paskesnis patikrinimas, atitinkamos institucijos atsakymas pateikiamas per šešias savaites nuo patikrinimo ataskaitos išsiuntimo dienos.

3. Jei patikrinimo ataskaitoje nenurodoma jokių trūkumų, atsakymas nereikalingas.

12 straipsnis

Trūkumų šalinimas

1. Atlikus patikrinimus nustatyti trūkumai pašalinami nedelsiant. Jei jų greitai pašalinti neįmanoma, taikomos kompensacinės priemonės.

2. Atitinkama institucija raštu patvirtina Komisijai, kad trūkumai pašalinti. Toks patvirtinimas grindžiamas atitinkamos institucijos atlikta atitikties reikalavimams kontrole.

3. Atitinkamai institucijai pranešama, jei pagal patikrinimo ataskaitą nereikalaujama imtis jokių kitų veiksmų.

13 straipsnis

Paskesni patikrinimai

1. Gavusi atitinkamos institucijos atsakymą ir bet kuriuos reikiamus papildomus paaiškinimus, Komisija gali atlikti paskesnį patikrinimą.

2. Atitinkamai institucijai apie jos teritorijoje numatomą paskesnį patikrinimą pranešama bent prieš dvi savaites.

3. Atliekant paskesnius patikrinimus daugiausia dėmesio skiriama sritims, kuriose per pradinį Komisijos atliktą patikrinimą nustatyta trūkumų.

IV SKYRIUS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Komitetui teikiama informacija

Komitetas reguliariai informuojamas apie Komisijos patikrinimų programos įgyvendinimą ir jos vertinimų rezultatus.

15 straipsnis

Atitinkamų institucijų informavimas apie didelius trūkumus

1. Atitinkamai institucijai nedelsiant pranešama, jei atliekant patikrinimą jos teritorijoje esančiame oro uoste nustatytas reikšmingas trūkumas, kuris, kaip manoma, daro didelį poveikį bendrajam aviacijos saugumo lygiui Bendrijoje. Ši informacija nedelsiant perduodama ir visų kitų valstybių narių atitinkamoms institucijoms.

2. Atitinkamoms institucijoms taip pat nedelsiant pranešama, jei Komisija turi patikimos informacijos apie trūkumų šalinimo veiksmus, įskaitant kompensacines priemones, ir, remiantis šia informacija, trūkumai, apie kuriuos pranešta pagal šį straipsnį,

jau nedaro didelio poveikio bendrajam aviacijos saugumo lygiui Bendrijoje.

16 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo įgyvendinimo taisyklėse, priimtose pagal Reglamento (EB) Nr. 300/2008 4 straipsnio 3 dalyje nurodytą procedūrą, nustatytos dienos, bet ne vėliau kaip nuo 2010 m. balandžio 29 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. sausio 26 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 73/2010**2010 m. sausio 26 d.****kuriuo nustatomi bendro Europos dangaus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimai****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 552/2004 dėl Europos oro eismo valdymo tinklo sąveikos (Sąveikos reglamentas) ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 5 dalį,

atsižvelgdama į 2004 m. kovo 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 549/2004, nustatantį bendro Europos dangaus sukūrimo pagrindą (Pagrindų reglamentas) ⁽²⁾, ypač į jo 8 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

- (1) Saugai užtikrinti ir naujoms Europos oro eismo valdymo tinklo (toliau – EOEVT) veiklos koncepcijoms palaikyti reikalingi atitinkamos kokybės oro navigacijos duomenys ir informacija.
- (2) Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija (toliau – ICAO) nustatė oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės, t. y. tikslumo, skiriamosios gebos ir vientisumo reikalavimus, kuriuos turėtų atitikti EOEVT apdorojami oro navigacijos duomenys ir informacija.
- (3) Laikoma, kad tie ICAO reikalavimai sudaro pakankamą dabartinių duomenų kokybės reikalavimų pagrindą, tačiau yra žinomų trūkumų, ypač susijusių prietaisų palaikymu ateityje, kuriuos reikėtų pašalinti.
- (4) Duomenų kokybės reikalavimai turėtų būti pagrįsti Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (toliau – Čikagos konvencija) 15 priedo nuostatomis. Nuorodos į Čikagos konvencijos 15 priede išdėstytas nuostatas neturėtų būti automatiškai laikomos nuorodomis ir į Čikagos konvencijos 4 priedą ar kitus Čikagos konvencijos priedus.
- (5) Dabartinės padėties analizė parodė, kad EOEVT oro navigacijos duomenys ir informacija ne visada atitinka kokybės reikalavimus, ypač tikslumo ir vientisumo reikalavimus.

- (6) Oro navigacijos duomenų apdorojimo grandinėje dalis veiksmų vis dar atliekama rankomis popieriuje, taigi yra daug galimybių padaryti klaidų ir pabloginti duomenų kokybę. Todėl reikėtų imtis priemonių padėčiai pagerinti.
- (7) Pagal Reglamento (EB) Nr. 549/2004 8 straipsnio 1 dalį Eurokontrolė įgaliota parengti reikalavimus, kuriais būtų papildytos ir sutvirtintos Čikagos konvencijos 15 priedo nuostatos siekiant užtikrinti tinkamą oro navigacijos informacijos kokybę. Šis reglamentas pagrįstas pagal įgaliojimą pateikta 2007 m. spalio 16 d. ataskaita.
- (8) Pagal Reglamento (EB) Nr. 552/2004 reikalavimus oro navigacijos informacija turėtų būti teikiama palaipsniui pereinant prie jos teikimo elektronine forma, pagrįsto bendrai sutartu ir standartizuotu duomenų rinkiniu. Galiausiai šie reikalavimai turėtų būti taikomi visiems šio reglamento taikymo sritį atitinkantiems oro navigacijos duomenims ir informacijai.
- (9) Šis reglamentas neturėtų būti taikomas karinėms operacijoms ir mokymui, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 549/2004 1 straipsnio 2 dalyje.
- (10) Svarbi oro navigacijos duomenų proceso dalis yra karinių organizacijų teikiama oro navigacijos informacija, skirta naudoti vykdant bendrojo oro eismo skrydžius; valstybės narės turėtų užtikrinti, kad šių duomenų kokybė atitiktų numatytą jų paskirtį.
- (11) Duomenų kokybei užtikrinti svarbu laiku pateikti ir paskelbti naujus arba pakeistus oro navigacijos duomenis ir informaciją pagal ICAO ir valstybių narių nustatytus pataisų ir atnaujinimo ciklo reikalavimus.
- (12) Valstybės narės turėtų veiksmingai valdyti ir kontroliuoti visus oro navigacijos duomenų ir informacijos rengimo veiksmus, kad būtų užtikrinta duomenų kokybė, atitinkanti numatytą jų paskirtį.

⁽¹⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 26.⁽²⁾ OL L 96, 2004 3 31, p. 1.

- (13) Saugiam, sklandžiam ir veiksmingam EOEVT veikimui užtikrinti duomenų rengėjų naudojamos sudedamosios dalys ir procedūros turi būti sąveikos su oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjų naudojamomis sistemomis, jų sudedamosiomis dalimis ir procedūromis.
- (14) Siekiant išlaikyti arba pagerinti dabartinį skrydžių saugos lygį valstybės narės turėtų būti paragintos užtikrinti, kad suinteresuotosios šalys atliktų saugos vertinimą, įskaitant pavojaus nustatymo, rizikos vertinimo ir jų sumažinimo procesus. Siekiant tuos procesus darniai įdiegti sistemose, kurioms taikomas šis reglamentas, reikia nustatyti specialius saugos reikalavimus, taikytinus kartu su visais sąveikos ir eksploataciniais reikalavimais.
- (15) Pagal Reglamento (EB) Nr. 552/2004 3 straipsnio 3 dalies d punktą sąveikos įgyvendinimo taisyklėse turėtų būti nustatytos specialios atitikties įvertinimo procedūros, taikytinos vertinant sudedamųjų dalių atitiktį arba nustatant tų dalių tinkamumą naudoti ir tikrinant sistemas.
- (16) Šio reglamento nuostatos turi poveikį įvairiems subjektams. Todėl jame reikėtų atsižvelgti į šių subjektų individualias galimybes ir dalyvavimą duomenų grandinėje, kad būtų galima užtikrinti laipsnišką nuostatų taikymą reikiamai duomenų kokybei pasiekti.
- (17) Šiame reglamente numatytos priemonės atitinka Bendro dangaus komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ;

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Šiuo reglamentu nustatomi oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės, t. y. tikslumo, skiriamosios gebos ir vientisumo, reikalavimai.

2 straipsnis

Taikymo sritis

1. Šis reglamentas taikomas visoms Europos oro eismo valdymo tinklo (EOEVT) sistemoms, jų sudedamosioms dalims ir procedūroms, susijusioms su oro navigacijos duomenų ir informacijos rengimu, saugojimu, tvarkymu, apdorojimu, perdavimu ir platinimu.

Jis taikomas šiems oro navigacijos duomenims ir informacijai:

- a) valstybių narių teikiamą 3 straipsnio 7 dalyje apibrėžtą bendrą oro navigacijos informacijos komplektą, išskyrus oro navigacijos informacijos aplinkraščius;
- b) elektroninius kliūčių duomenis arba jų elementus, jei valstybės narės juos pateikia;
- c) elektroninius vietovės reljefo duomenis arba jų elementus, jei valstybės narės juos pateikia;
- d) aerodromo kartografinius duomenis, jei valstybės narės juos pateikia.

2. Šis reglamentas taikomas šiems subjektams:

- a) oro navigacijos paslaugų teikėjams;
- b) aerodromų ir sraigtasparnių aikštelių, kurių skrydžių pagal prietaisus taisyklių (IFR) arba specialiųjų vizualiųjų skrydžių taisyklių (VFR) procedūros paskelbtos nacionaliniuose oro navigacijos informaciniuose rinkiniuose, naudotojams;
- c) viešiesiems ar privatesiems subjektams, pagal šį reglamentą teikiantiems:
 - i) apžvalgos duomenų rengimo ir teikimo paslaugas;
 - ii) procedūrų planavimo paslaugas;
 - iii) elektroninius vietovės reljefo duomenis;
 - iv) elektroninius kliūčių duomenis.

3. Šis reglamentas taikomas iki to momento, kai oro navigacijos paslaugų teikėjas oro navigacijos duomenis ir (arba) informaciją pateikia kitam numatytam naudotojui.

Jei platinama naudojant fizinės priemonės, šis reglamentas taikomas iki to momento, nuo kurio oro navigacijos duomenys ir (arba) informacija yra pateikti už fizinio platinimo paslaugą atsakingai organizacijai.

Jei platinama automatiškai naudojant tiesioginį elektroninį ryšį tarp oro navigacijos paslaugų teikėjo ir oro navigacijos duomenis ir (arba) informaciją priimančio subjekto, šis reglamentas taikomas:

- a) iki momento, nuo kurio kitas numatytas naudotojas gali gauti oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjo laikomus oro navigacijos duomenis ir (arba) informaciją; arba
- b) iki momento, nuo kurio oro navigacijos duomenys ir (arba) informacija yra oro navigacijos paslaugų teikėjo pristatyti į kito numatyto naudotojo sistemą.

3 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente taikomos Reglamento (EB) Nr. 549/2004 2 straipsnyje pateiktos apibrėžtys. Taip pat taikomos šios apibrėžtys:

1. „oro navigacijos duomenys“ – oro navigacijos faktai, sąvokos ar nurodymai, pateikti formalizuotu, tinkamu perduoti, interpretuoti ar apdoroti pavidalu;
2. „oro navigacijos informacija“ – kaupiant, analizuojant ir formuojant oro navigacijos duomenis gauta informacija;
3. „duomenų kokybė“ – pasiklivimo, kad duomenys atitinka duomenų naudotojo keliamus tikslumo, skiriamosios gebos ir vientisumo reikalavimus, lygis;
4. „tikslumas“ – apskaičiuotos arba išmatuotos vertės ir tikrosios vertės atitikimo lygis;
5. „skiriamoji geba“ – vienetų arba skaitmenų, kuriais išreiškiama ir naudojama išmatuota arba apskaičiuota vertė, skaičius;
6. „vientisumas“ – užtikrinimo, kad duomenų vienetas ir jo vertė nebuvo prarasti arba pakeisti nuo duomenų parengimo arba leisto pakeitimo, lygis;
7. „bendras oro navigacijos informacijos komplektas“ (toliau – IAIIP) – rinkinys, sudarytas iš šių elementų:
 - a) oro navigacijos informacinių rinkinių (toliau – AIP), įskaitant pataisais;
 - b) AIP papildymų;
 - c) NOTAM, kaip apibrėžta 17 punkte, ir prieš skrydį teikiamos informacijos biuletenių;
 - d) oro navigacijos informacijos aplinkraščių; ir
 - e) patikrinimo sąrašų ir galiojančių NOTAM sąrašų;
8. „kliūčių duomenys“ – duomenys apie visus nejudamus (laikinosius bei nuolatinus) ir judamus objektus ar jų dalis, esančius orlaiviui ant žemės judėti skirtoje zonoje arba kyšančius virš skrendančiam orlaiviui apsaugoti skirto paviršiaus;
9. „vietovės reljefo duomenys“ – duomenys apie vietovės paviršiaus gamtinius požymius, t. y. kalnus, kalvas, kalvagūbrius, slėnius, vandens telkinius, ilgalaikį ledą ir sniegą, bet ne apie kliūtis;
10. „aerodromo kartografiniai duomenys“ – informacija apie standartinius aerodromo požymius nustatytoje zonoje, įskaitant geografinius ir erdvinius duomenis bei metaduomenis;
11. „apžvalgos duomenys“ – geografiniai ir erdviniai duomenys, gauti matuojant arba atliekant apžiūrą;
12. „procedūros planas“ – oro navigacijos duomenų ir konkrečių skrydžio nurodymų derinys atvykimo ir (arba) išvykimo pagal prietaisus procedūroms, kuriomis užtikrinamas tinkamas skrydžio saugos lygis, apibrėžti;
13. „oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjas“ – tai už oro navigacijos informacijos paslaugų teikimą atsakinga organizacija, sertifikuota pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 2096/2005 ⁽¹⁾ reikalavimus;
14. „kitas numatytas naudotojas“ – subjektas, gaunantis oro navigacijos informaciją iš oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjo;
15. „tiesioginis elektroninis ryšys“ – skaitmeninis kompiuterių sistemų ryšys, kuriuo jos gali automatiškai keistis duomenimis;
16. „duomenų vienetas“ – pavienis viso duomenų rinkinio elementas, kuriam suteikiama jo esamą būseną apibūdinanti vertė;
17. „NOTAM“ – telekomunikacijų priemonėmis platinamas pranešimas, kuriame pateikiama informacija apie oro navigacijos įrenginių, paslaugų, procedūrų ar pavojų atsiradimą, jų būklę ar pasikeitimus, kurią būtina laiku žinoti su skrydžių operacijomis susijusiam personalui;
18. „skaitmeninis NOTAM“ – duomenų rinkinys, kuriame NOTAM informacija pateikiama struktūruota forma, kurią automatinė kompiuterių sistema gali visiškai tiksliai interpretuoti be žmogaus pagalbos;
19. „duomenų rengėjas“ – už duomenų rengimą atsakingas subjektas;
20. „duomenų rengimas“ – naujo duomenų vieneto ir su juo susijusios vertės kūrimas, esamo duomenų vieneto vertės keitimas arba esamo duomenų vieneto šalinimas;
21. „galiojimo laikotarpis“ – laikotarpis nuo oro navigacijos informacijos paskelbimo datos ir laiko iki datos ir laiko, kai ta informacija nustoja galioti;
22. „duomenų patvirtinimas“ – procesas, kuriuo užtikrinama, kad duomenys atitiktų nustatytos taikymo srities arba numatytos paskirties reikalavimus;

⁽¹⁾ OL L 335, 2005 12 21, p. 13.

23. „duomenų patikrinimas“ – oro navigacijos duomenų proceso rezultatų įvertinimas tikslumui ir nuoseklumui pagal įvesties duomenis ir šiame procese taikomus duomenų standartus, taisykles ir susitarimus užtikrinti;
24. „kritiniai duomenys“ – duomenys, kurių vientisumo lygis atitinka Tarptautinės civilinės aviacijos konvencijos (toliau – Čikagos konvencija) 15 priedo 3 skyriaus 3.2 skirsnio 3.2.8 punkto a papunktyje apibrėžtą lygį;
25. „svarbūs duomenys“ – duomenys, kurių vientisumo lygis atitinka Čikagos konvencijos 15 priedo 3 skyriaus 3.2 skirsnio 3.2.8 punkto b papunktyje apibrėžtą lygį.

II SKYRIUS

SĄVEIKOS IR EKSPLOATACINIAI REIKALAVIMAI

4 straipsnis

Duomenų rinkinys

Oro navigacijos duomenis ir informaciją 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai pateikia pagal I priede nustatytą duomenų rinkinio specifikaciją.

5 straipsnis

Duomenų mainai

1. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytais oro navigacijos duomenimis ir informacija būtų keičiamasi tiesioginiu elektroniniu ryšiu.
2. Oro navigacijos paslaugų teikėjai užtikrina, kad visais 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytais oro navigacijos duomenimis ir informacija būtų keičiamasi laikantis II priede nustatytų duomenų mainų formato reikalavimų.
3. Valstybės narės gali neįtraukti skaitmeninio NOTAM į 2 dalyje nurodytą duomenų mainų formatą.
4. Oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjai užtikrina, kad visi valstybės narės AIP, AIP pataisose ir AIP papildymuose pateikiami oro navigacijos duomenys ir informacija būtų prieinami kitam numatytam naudotojui, laikydamiesi bent šių reikalavimų:
- a) III priedo 4 ir 8 punktuose nurodytais ICAO standartais nustatytų paskelbimo reikalavimų;
- b) taip, kad dokumentų turinį ir formą turi būti galima tiesiogiai skaityti kompiuterio ekrane; ir
- c) II priede nustatytų duomenų mainų formato reikalavimų.

6 straipsnis

Duomenų kokybė

1. Valstybės narės užtikrina, kad jų oro navigacijos paslaugų teikėjai laikytųsi IV priedo A dalyje nustatytų duomenų kokybės reikalavimų.
2. Teikdami oro navigacijos duomenis ir (arba) informaciją, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai privalo laikytis IV priedo B dalyje nustatytų įrodymų pateikimo reikalavimų.
3. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai sudaro oficialius keitimosi oro navigacijos duomenimis ir (arba) informacija susitarimus, atitinkančius IV priedo C dalyje nustatytus reikalavimus.
4. Rengdami duomenis, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai privalo laikytis IV priedo D dalyje nustatytų duomenų rengimo reikalavimų.
5. Oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjai užtikrina, kad 2 straipsnio 2 dalyje nepaminėtų duomenų rengėjų pateikti oro navigacijos duomenys ir informacija būtų prieinami kitam numatytam naudotojui ir atitiktų kokybės reikalavimus pagal numatytą tų duomenų ar informacijos paskirtį.
6. Kai 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai yra atsakingi už oficialų prašymą parengti duomenis, jie užtikrina, kad:
- a) duomenys būtų rengiami, keičiami arba šalinami laikantis jų pateiktų nurodymų;
- b) nepažeidžiant IV priedo C dalies, jų nurodymai parengti duomenis turi būti sudaryti bent iš šių elementų:
- i) nedviprasmiškų duomenų, kuriuos reikia parengti, pakeisti ar pašalinti, apibūdinimo;
- ii) subjekto, kuriam turi būti pateikti duomenys, nurodymo;
- iii) datos ir laiko, iki kada turi būti pateikti duomenys;
- iv) duomenų parengimo ataskaitos formos, kurią turi naudoti duomenų rengėjas.
7. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai privalo laikytis IV priedo E dalyje nustatytų duomenų proceso reikalavimų.
8. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad pranešimo apie klaidas, atsiliepimų pateikimo ir klaidų ištaisymo mechanizmai būtų parengti ir naudojami laikantis IV priedo F dalyje nustatytų reikalavimų.

7 straipsnis

Nuoseklumas, pateikimas laiku ir personalo darbas

1. Jei oro navigacijos duomenys arba informacija dubliuojami daugiau nei vienos valstybės narės AIP, už šiuos AIP atsakingas oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjas nustato mechanizmus dubliuotos informacijos nuoseklumui užtikrinti.

2. Oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjai užtikrina, kad jų valstybės narės AIP skelbiami oro navigacijos duomenų ir informacijos vienetai, neatitinkantys šiuo reglamentu nustatytų kokybės reikalavimų, būtų atitinkamai pažymėti.

3. Oro navigacijos paslaugų teikėjai užtikrina, kad informacija apie naujausius AIP pataisų ir AIP papildymų atnaujinimo ciklus būtų viešai prieinama.

4. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad už oro navigacijos duomenų ir informacijos teikimą atsakingas jų personalas žinotų ir taikytų:

- a) AIP pataisų, AIP papildymų ir NOTAM reikalavimus, nustatytus III priedo 5, 6 ir 7 punktuose nurodytais ICAO standartais;
- b) šios dalies a punkte nurodytų AIP pataisų ir papildymų atnaujinimo ciklus, taikomus tose srityse, kuriose jie teikia oro navigacijos duomenis arba informaciją.

5. Nepažeisdami Reglamento (EB) Nr. 2096/2005, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai taip pat užtikrina, kad už oro navigacijos duomenų arba informacijos teikimą atsakingas personalas būtų tinkamai išmokytas, kompetentingas ir įgaliotas atlikti savo darbą.

8 straipsnis

Priemonių ir programinės įrangos reikalavimai

2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad visos oro navigacijos duomenų ir (arba) informacijos rengimo, saugojimo, tvarkymo, apdorojimo ir perdavimo priemonės ir programinė įranga atitiktų V priede nustatytus reikalavimus.

9 straipsnis

Duomenų apsauga

1. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad oro navigacijos duomenys ir informacija būtų apsaugoti laikantis VI priede nustatytų reikalavimų.

2. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina kiekvieno duomenų vieneto atsekamumą jo galiojimo laikotarpiu ir bent 5 metus nuo to laikotarpio pabaigos arba kiekvieno iš jo apskaičiuoto arba išvesto duomenų vieneto – iki 5 metų nuo galiojimo laikotarpio pabaigos atsižvelgiant į tai, kuris laikotarpis yra ilgesnis.

III SKYRIUS

KOKYBĖS SAUGOS IR SAUGUMO VALDYMO REIKALAVIMAI

10 straipsnis

Valdymo reikalavimai

1. Nepažeisdami Reglamento (EB) Nr. 2096/2005, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai įdiegia ir taiko oro navigacijos duomenų ir informacijos teikimo veiklos kokybės valdymo sistemą, laikydamiesi VII priedo A dalyje nustatytų reikalavimų.

2. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje kokybės valdymo sistemoje būtų apibrėžtos VII priedo B dalyje nustatytų saugos valdymo tikslų ir VII priedo C dalyje nustatytų saugumo valdymo tikslų įgyvendinimo procedūros.

3. 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai užtikrina, kad prieš atlikdamos bet kokius 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų sistemų pakeitimus arba prieš pradėdamos diegti naujas sistemas, suinteresuotosios šalys atliktų saugos vertinimą, įskaitant pavojaus nustatymą, rizikos vertinimą ir jos sumažinimą.

4. Vertinant saugą, būtina atsižvelgti bent į 7 straipsnio 3 dalyje, I ir II prieduose ir IV priedo A dalies 1 ir 2 punktuose nurodytus reikalavimus, kurie laikomi saugos reikalavimais.

IV SKYRIUS

ATITIKTIES ĮVERTINIMAS IR PAPILDOMI REIKALAVIMAI

11 straipsnis

Sudedamųjų dalių atitiktis arba tinkamumas naudoti

Prieš išduodami Reglamento (EB) Nr. 552/2004 5 straipsnyje nurodytą EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaraciją, šio reglamento 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų sistemų sudedamųjų dalių gamintojai ar Sąjungoje įsisteigę jų įgalioti atstovai šių dalių atitiktį arba tinkamumą naudoti įvertina laikydamiesi VIII priede išdėstytų reikalavimų.

12 straipsnis

Sistemų patikrinimas

1. Oro navigacijos paslaugų teikėjai, galintys įrodyti arba įrodę, kad jie atitinka IX priede nustatytas sąlygas, 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas sistemas patikrina laikydamiesi X priedo A dalyje nustatytų reikalavimų.

2. Oro navigacijos paslaugų teikėjai, negalintys įrodyti, kad jie atitinka IX priede nustatytas sąlygas, 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytoms sistemoms patikrinti sudaro subrangos sutartį su notifikuotąja įstaiga. Šis patikrinimas atliekamas pagal X priedo B dalyje nustatytus reikalavimus.

13 straipsnis

Papildomi reikalavimai

2 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodyti subjektai:

- a) užtikrina savo personalo, atsakingo už oro navigacijos duomenų arba informacijos rengimą, saugojimą, tvarkymą, apdorojimą, perdavimą ir platinimą, patikimumo patikrinimą;
- b) užtikrina, kad jų personalas, atsakingas už su oro navigacijos duomenų arba informacijos teikimu susijusias užduotis, būtų tinkamai informuotas apie šiuo reglamentu nustatytus reikalavimus;
- c) sudaro ir tvarko veiklos vadovus, kuriuose pateikiami būtini nurodymai ir informacija, kad jų personalas, atsakingas už su oro navigacijos duomenų arba informacijos teikimu susijusias užduotis, galėtų tinkamai taikyti šį reglamentą;
- d) užtikrina, kad c punkte nurodyti vadovai būtų prieinami ir nuolat atnaujinami, o juos atnaujinant ir platinant būtų

taikoma tinkama kokybės ir dokumentų formų valdymo sistema;

- e) užtikrina, kad darbo metodai ir veiklos procedūros atitiktų šį reglamentą.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Valstybės narės, kurios, laikydamosi Čikagos konvencijos 38 straipsnio, ICAO pranešė apie svarbų skirtumą prieš įsigaliojant šiam reglamentui, šio reglamento XI priede nurodytose srityse vėliausiai iki 2014 m. birželio 30 d. gali taikyti nacionalines nuostatas.

2. Iki 2013 m. liepos 1 d. paskelbti ir nepakeisti oro navigacijos duomenys ir informaciją suderinami su šiuo reglamentu ne vėliau kaip iki 2017 m. birželio 30 d.

15 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

1. Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2013 m. liepos 1 d.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies antros pastraipos nuostatų, 4 straipsnis, 5 straipsnio 1 dalis, 5 straipsnio 2 dalis, 5 straipsnio 3 dalis ir 5 straipsnio 4 dalies c punktas taikomi nuo 2014 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. sausio 26 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

I PRIEDAS

4 STRAIPSNYJE NURODYTA DUOMENŲ RINKINIO SPECIFIKACIJA

A DALIS

IAIP, aerodromo kartografiniai ir klūčių elektroniniai duomenys

1. 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a, b ir d punktuose nurodyti oro navigacijos duomenys ir informacija pateikiami pagal bendrą duomenų rinkinio specifikaciją, kurioje:

a) informacija dokumentuojama:

— III priedo 13 punkte nurodytame dokumente aprašyta universaliąja modeliavimo kalba (UML), naudojant klasių schemas ir susijusius klasių, atributų ir ryšių apibrėžimus ir verčių sąrašus, arba

— naudojant požymių katalogą, nustatytą laikantis III priedo 25 punkte nurodyto ISO standarto reikalavimų;

b) kaip atskiras duomenų vienetas apibrėžiamas kiekvienas svarbus oro navigacijai požymis, apie kurį informaciją reikalaujama skelbti laikantis III priedo 10 punkte nurodytų ICAO standartų ir III priedo 24 punkte nurodyto *Eurocae* dokumento reikalavimų;

c) apibrėžiamos kiekvieno atributo leidžiamos reikšmės, t. y. duomenų tipas, verčių diapazonas arba leistinų verčių sąrašas;

d) apibrėžiamas UTC pagrįstas laiko modelis, kuriuo galima išreikšti visą svarbaus oro navigacijai požymio gyvavimo ciklą:

— nuo sudarymo momento iki visiško panaikinimo momento,

— įskaitant ilgalaikius pakeitimus, kuriais nustatomi nauji to požymio pagrindiniai duomenys;

e) apibrėžiamos taisyklės, kuriomis gali būti apribotos požymio savybių galimos vertės arba šių verčių kitimas laiko atžvilgiu. Šiose taisyklėse turi būti nurodyti bent:

— apribojimai, kuriais nustatomi padėties (horizontaliosios ir vertikaliosios) duomenų tikslumo, skiriamosios gebos ir vientisumo reikalavimai,

— apribojimai, kuriais nustatomi duomenų pateikimo laiku reikalavimai;

f) nenaudojant santrumpų nustatomi sutartiniai požymių, atributų ir ryšių pavadinimai;

g) nustatomi geometrinių elementų (taško, kreivės, paviršiaus) aprašai, pagrįsti III priedo 14 punkte nurodyto ISO standarto reikalavimais;

h) nustatomas metaduomenų informacijos aprašas, pagrįstas III priedo 15 punkte nurodyto ISO standarto reikalavimais;

i) nurodomi I priedo C dalyje išvardyti metaduomenų elementai.

2. Tinkamai akredituotos organizacijos išduotas atitinkamas sertifikatas laikomas pakankama ISO standartų atitikties patvirtinimo priemone. Nacionalinei priežiūros institucijai pareikalavus, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai sutinka jai atskleisti su sertifikavimu susijusius dokumentus.

B DALIS

Elektroniniai vietovės reljefo duomenys

2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punkte nurodyti elektroniniai vietovės reljefo duomenys:

a) teikiami skaitmenine forma laikantis III priedo 9 ir 12 punktuose nurodytų ICAO standartų reikalavimų;

b) apima I priedo C dalyje išvardytus metaduomenų elementus.

C DALIS

Metaduomenys

A ir B dalyse apibrėžtų duomenų rinkinių specifikacijų metaduomenis sudaro bent šie elementai:

- a) duomenų rengėjas;
 - b) atlikti duomenų pakeitimai;
 - c) poveikį duomenims turėję asmenys arba organizacijos ir to poveikio laikas;
 - d) informacija apie duomenų patvirtinimą ir patikrinimą;
 - e) duomenų galiojimo pradžios data ir laikas;
 - f) geografinių ir erdvinių duomenų:
 - naudojamas žemės atskaitos modelis,
 - naudojama koordinačių sistema;
 - g) skaitinių duomenų:
 - statistinis naudoto matavimo arba skaičiavimo metodo tikslumas,
 - skiriamoji geba,
 - pasiklivimo lygis, kaip reikalaujama III priedo 1 ir 12 punktuose nurodytuose ir kituose susijusiuose ICAO standartuose;
 - h) informacija apie taikytas funkcijas, jei duomenys buvo perskaičiuoti ir (arba) transformuoti;
 - i) informacija apie duomenų naudojimo apribojimus.
-

II PRIEDAS

5 STRAIPSNYJE NURODYTI ORO NAVIGACIJOS DUOMENŲ MAINŲ FORMATO REIKALAVIMAI

A DALIS

IAIP, aerodromo kartografiniai ir kliūčių elektroniniai duomenys

1. 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos a, b ir d punktuose nurodyti oro navigacijos duomenys ir informacija pateikiami pagal bendrą specifikaciją, kuri atitinka šiuos reikalavimus:
 - duomenims koduoti naudojama III priedo 17 punkte nurodytame ISO standarte apibrėžta XML kalbos specifikacija,
 - išreiškiama XML schemos forma; be to, veiklos taisyklėms išreikšti gali būti naudojama III priedo 19 punkte nurodytu ISO standartu apibrėžta *Schematron*,
 - suteikia galimybę keistis ir atskirų požymių, ir požymių rinkinių duomenimis,
 - suteikia galimybę keistis dėl ilgalaikių pakeitimų pasikeitusia bazine informacija,
 - jos struktūra atitinka I priedo A dalyje nustatytoje duomenų rinkinio apibrėžtyje nurodytus požymius, atributus ir ryšius; kartografijos taisyklės turi būti patvirtintos dokumentais,
 - kiekvienam duomenų rinkinio atributui taikomi griežtai nustatyti galimų verčių sąrašai arba verčių diapazonas,
 - geografinė informacijai koduoti naudojama III priedo 18 punkte nurodytu standartu nustatyta geografinės ženklinimo kalbos (GML kalbos) specifikacija.
2. Tinkamai akredituotos organizacijos išduotas atitinkamas sertifikatas laikomas pakankama ISO standartų atitikties patvirtinimo priemone. Nacionalinei priežiūros institucijai pareikalavus, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai sutinka jai atskleisti su sertifikavimu susijusius dokumentus.

B DALIS

Elektroniniai vietovės reljefo duomenys

1. 2 straipsnio 1 dalies antros pastraipos c punkte nurodyti elektroniniai vietovės reljefo duomenys teikiami III priedo 14–18 punktuose nurodytų ISO standartų reikalavimus atitinkančiu bendru formatu.
2. Tinkamai akredituotos organizacijos išduotas atitinkamas sertifikatas laikomas pakankama ISO standartų atitikties patvirtinimo priemone. Nacionalinei priežiūros institucijai pareikalavus, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai sutinka jai atskleisti su sertifikavimu susijusius dokumentus.

III PRIEDAS

STRAIPSNIUOSE IR PRIEDUOSE NURODYTOS NUOSTATOS

1. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 3 skyriaus 3 dalies 2 skirsnis (Kokybės sistema).
2. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 3 skyriaus 3 dalies 7 skirsnio 1 punktas (Horizontaliosios atskaitos sistema).
3. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 3 skyriaus 3 dalies 7 skirsnio 2 punktas (Vertikaliosios atskaitos sistema).
4. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 4 skyrius (Oro navigacijos informaciniai rinkiniai (AIP)).
5. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 4 skyriaus 4 dalies 3 skirsnis (AIP pataisų reikalavimai).
6. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 4 skyriaus 4 dalies 4 skirsnis (AIP papildymų reikalavimai).
7. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 5 skyrius (NOTAM).
8. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 6 skyriaus 6 dalies 2 skirsnis (Informacijos pateikimas popieriuje).
9. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 10 skyriaus 10 dalies 2 skirsnis (Aprėpties, vietovės reljefo ir kliūčių duomenų skaitiniai reikalavimai).
10. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 1 priedėlis (Oro navigacijos informacinių rinkinių (AIP) turinys).
11. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 7 priedėlis (Oro navigacijos duomenų kokybės reikalavimai).
12. Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos, dvylikas leidimas, 2004 m. liepa, įskaitant pakeitimą Nr. 34) 8 priedėlis (Vietovės reljefo ir kliūčių duomenų reikalavimai).
13. Objektų valdymo grupės universaliosios modeliavimo kalbos (UML) specifikacija, 2.1.1 versija.
14. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19107:2003. Geografinė informacija. Erdvinė schema (1 leidimas, 2003 m. gegužės 8 d.).
15. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19115:2003. Geografinė informacija. Metaduomenys (1 leidimas, 2003 m. gegužės 8 d. [1 klaidų ištaisymas, 2006 m. liepos 5 d.]).
16. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19139:2007. Geografinė informacija. Metaduomenys. XML schemas taikymas (1 leidimas, 2007 m. balandžio 17 d.).

17. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19118:2005. Geografinė informacija. Kodavimas (1 leidimas, 2006 m. kovo 17 d. ISO/CD 19118, 2 leidimas, 2007 m. liepos 9 d. [komiteto etapas]).
 18. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19136:2007. Geografinė informacija. Geografijos ženklavimo kalba (GML kalba) (1 leidimas, 2007 m. rugpjūčio 23 d.).
 19. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO/IEC 19757-3:2006. Informacijos technologija. Dokumentų schemos apibrėžimo kalbos (DSDL). 3 dalis. Taisyklėmis pagrįstas patvirtinimas. *Schematron* (1 leidimas, 2006 m. gegužės 24 d.).
 20. ICAO dokumentas 9674-AN/946. Pasaulio geodezinė sistema. 1984 m. vadovas (antras leidimas, 2002 m.).
 21. ICAO dokumento 9674-AN/946 (Pasaulio geodezinė sistema. 1984 m. vadovas (WGS-84), antras leidimas, 2002 m.) 7 skyriaus 7 dalies 3 skirsnio 2 punktas (Cikliško perteklinio patikrinimo (CRC) algoritmas).
 22. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO/IEC 17799:2005. Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas (2 leidimas, 2005 m. birželio 10 d.).
 23. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 28000:2007. Tiekimo grandinės saugumo valdymo sistemų reikalavimai (1 leidimas, 2007 m. rugsėjo 21 d., numatyta pakeisti 2 peržiūrėtu leidimu 2008 m. sausio 31 d. [viešosios apklausos etapas]).
 24. *Eurocae* ED-99A, Aerodromo kartografinės informacijos naudotojų reikalavimai (2005 m. spalio).
 25. Tarptautinė standartizacijos organizacija, ISO 19110:2005. Geografinė informacija. Požymių katalogavimo metodika (1 leidimas).
-

IV PRIEDAS

6 IR 7 STRAIPSNIUOSE NURODYTI DUOMENŲ KOKYBĖS REIKALAVIMAI

A DALIS

Duomenų kokybės reikalavimai

1. Kiekvieno 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytų oro navigacijos duomenų ir informacijos vieneto kokybės reikalavimai apibrėžti III priedo 11 punkte nurodytais ir kitais susijusiais ICAO standartais nepažeidžiant šio priedo 2 punkto.
2. 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytų oro navigacijos duomenų ir informacijos vieneto kokybės reikalavimai nustatomi atsižvelgiant į duomenų vieneto numatyto naudojimo saugos vertinimą, kai:
 - a) duomenų vienetas neapibrėžtas III priedo 11 punkte nurodytais ICAO duomenų kokybės standartais ir kitais susijusiais ICAO standartais; arba
 - b) duomenų vieneto kokybės reikalavimai neatitinka III priedo 11 punkte nurodytais ICAO duomenų kokybės standartais ir kitais susijusiais ICAO standartais nustatytų reikalavimų.
3. 2 punkte nurodytų duomenų vienetų kokybės reikalavimai nustatomi taikant standartinį šių reikalavimų nustatymo ir patvirtinimo prieš juos paskelbiant metodikos aprašymo procesą ir tinkamai įvertinant galimą poveikį susijusioms ICAO nuostatom.
4. Jei numatyta keleriopa duomenų vieneto paskirtis, jam taikomi tik griežčiausi pagal 2 punkte nurodytą saugos vertinimą nustatyti duomenų kokybės reikalavimai.
5. Apibrėžiami šie 2 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytų oro navigacijos duomenų ir informacijos vienetų kokybės reikalavimai:
 - a) duomenų tikslumas ir skiriamoji geba;
 - b) duomenų vientisumo lygis;
 - c) galimybė nustatyti duomenų kilmę;
 - d) užtikrinimo, kad duomenys bus pateikti kitam numatytam naudotojui iki jų galiojimo pradžios datos ir (arba) laiko ir nebus pašalinti iki jų galiojimo pabaigos datos ir (arba) laiko, lygis.
6. Apibrėžiami visi būtini kiekvieno duomenų rinkinio ir (arba) galiojančio duomenų rinkinio poaibio duomenų vienetai.

B DALIS

Įrodymų pateikimo reikalavimai

Argumentai ir įrodymai surenkami siekiant patvirtinti, kad:

- a) tikslumo ir skiriamosios gebos reikalavimai atitikti rengiant duomenis ir išlaikyti iki paskelbiant šiuos duomenis kitam numatytam naudotojui, taip pat ir tada, kai sumažinama arba pakeičiama duomenų vieneto skiriamoji geba arba jis pervedamas į kitą koordinacių sistemą arba kitus matavimo vienetus;
- b) kiekvieno duomenų vieneto kilmę ir pakeitimų istoriją registruojama ir prieinama auditui;
- c) yra visi oro navigacijos duomenų arba informacijos vienetai arba nurodyti vienetai, kurių trūksta;
- d) visi kiekvieno duomenų vieneto rengimo, saugojimo, tvarkymo, apdorojimo, perdavimo ir platinimo procesai yra apibrėžti ir atitinka nustatytą duomenų vieneto vientisumo lygį;
- e) duomenų patvirtinimo ir patikrinimo procesai atitinka nustatytą duomenų vieneto vientisumo lygį;
- f) rankinius arba pusiau automatinius duomenų procesus atlieka išmokytas ir kvalifikuotas personalas, kurio vaidmenys ir pareigos aiškiai apibrėžti ir registruojami organizacijos kokybės sistemoje;
- g) visų procesams palaikyti ar įdiegti naudojamų priemonių ir (arba) programinės įrangos tinkamumas patvirtintas laikantis V priede nustatytų reikalavimų;
- h) taikomas veiksmingas pranešimo apie klaidas, matavimo ir jų taisymo procesas laikantis F dalyje nustatytų reikalavimų.

C DALIS

Oficialūs susitarimai

Oficialiuose susitarimuose numatomi bent šie elementai:

- a) teikiamų oro navigacijos duomenų ar informacijos apimtis;
- b) kiekvieno pateikiamo duomenų vieneto tikslumo, skiriamosios gebos ir vientisumo reikalavimai;
- c) įrodymo, kad pateikti duomenys atitinka nustatytus reikalavimus, metodai;
- d) veiksmai, kurių reikia imtis aptikus klaidingus duomenis arba pateiktų duomenų nenuoseklumą;
- e) bent šie pranešimo apie duomenų pasikeitimus kriterijai:
 - pasikeitimo svarba veiklai arba saugai pagrįsti kriterijai, kuriais remiantis įvertinama, ar duomenys pateikti laiku,
 - išankstinis pranešimas apie laukiamus pasikeitimus,
 - taikytinos pranešimo priemonės;
- f) už duomenų pasikeitimų registravimą atsakingas subjektas;
- g) dviprasmybių, atsiradusių keičiantis skirtingų formatų oro navigacijos duomenimis arba informacija, sprendimo priemonės;
- h) duomenų naudojimo apribojimai;
- i) duomenų kokybės patikrinimą duomenų naudotojams palengvinančių kokybės ataskaitų pateikimo reikalavimai duomenų teikėjams;
- j) metaduomenų reikalavimai;
- k) nenumatytų atvejų reikalavimai, susiję su duomenų teikimo tęstinumu.

D DALIS

Duomenų rengimas

1. Radijo navigacinių įrengimų rodmenys patikrinami ir duomenys, kurių koordinatės skelbiamos AIP, apskaičiuojami arba išvedami laikantis atitinkamų standartų reikalavimų ir bent III priedo 20 punkte nurodytų taikytinų ICAO nuostatų.
2. Visi išmatuoti duomenys pateikiami WGS-84 atžvilgiu, kaip nurodyta III priedo 2 punkte nurodytose ICAO nuostatose.
3. Siekiant užtikrinti, kad visus vertikaliuosius duomenis (išmatuotus, apskaičiuotus arba išvestus) būtų galima išreikšti vidutinio jūros lygio atžvilgiu pagal 1996 m. Žemės gravitacinį modelį, naudojamas geoido modelis, atitinkantis III priedo 3 punkte nurodytas ICAO nuostatas ir IV priede nustatytus oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės reikalavimus. Geoidas – tai ramios jūros lygį atitinkantis ekvipotencinis Žemės traukos lauko paviršius, pratęstas ir per žemynus.
4. Išmatuoti, apskaičiuoti ir išvesti duomenys saugomi visą kiekvieno duomenų vieneto gyvavimo laiką.
5. Jei apžvalgos duomenys priklauso kritinių arba svarbių duomenų kategorijai, atliekamas išsamus pradinis jų matavimas, o po to bent kasmet tikrinama, ar jie nepasikeitė. Aptikus duomenų pasikeitimų, atliekamas pakartotinis susijusių duomenų matavimas.
6. Naudojami šie elektroninių apžvalgos duomenų rinkimo ir saugojimo būdai:
 - a) atskaitos taško koordinatės įkeliamos į apžvalgos prietaisus perduodant duomenis skaitmeniniu būdu;
 - b) matavimų duomenys vietoje saugomi skaitmenine forma;
 - c) neapdoroti duomenys perduodami skaitmeniniu būdu ir įkeliami į apdorojimo programinę įrangą.
7. Jei apžvalgos duomenys priklauso kritinių duomenų kategorijai, atliekamas pakankamas papildomas jų matavimas, siekiant nustatyti matavimo klaidas, kurių negalima aptikti atlikus vieną matavimą.
8. Oro navigacijos duomenys ir informacija patvirtinami ir patikrinami prieš naudojant juos kitiems duomenims išvesti arba apskaičiuoti.

E DALIS

Duomenų proceso reikalavimai

1. Jei oro navigacijos duomenų ir informacijos rengimo, saugojimo, tvarkymo, apdorojimo, perdavimo ir platinimo procesai ar jų dalys automatizuotos, jos turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - a) automatizavimo lygis turi atitikti duomenų proceso kontekstą;
 - b) optimalus žmonių ir įrangos paskirstymas ir jų sąveika siekiant užtikrinti aukštą saugos lygį ir išnaudoti proceso kokybinius pranašumus;
 - c) išvengta galimybės padaryti naujų duomenų klaidų;
 - d) užtikrintas gautų ir (arba) įvedamų duomenų klaidų aptikimas.
2. Jei oro navigacijos duomenys ir informacija įvedami rankiniu būdu, turi būti atliekamas jų nepriklausomas patikrinimas, siekiant aptikti padarytas klaidas.

F DALIS

Pranešimo apie klaidas ir jų taisymo reikalavimai

Pranešimo apie klaidas, matavimo ir taisomųjų veiksmų mechanizmai turi užtikrinti, kad:

- a) oro navigacijos duomenų ir informacijos rengimo, saugojimo, tvarkymo ir apdorojimo metu arba po jų paskelbimo naudotojų aptiktos problemos būtų registruojamos ir apie jas būtų pranešama oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjui;
- b) oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjas išanalizuotų visas su oro navigacijos duomenimis ir informacija susijusias problemas, apie kurias pranešta, ir nustatytų būtinus taisomuosius veiksmus;
- c) visos aptiktos kritinių ir svarbių oro navigacijos duomenų ir informacijos klaidos, nesuderinamumas ir anomalijos būtų skubiai pašalintos;
- d) oro navigacijos paslaugų teikėjas veiksmingiausiomis priemonėmis įspėtų susijusius duomenų naudotojus apie klaidas, įvertindamas oro navigacijos duomenų ir informacijos vientisumo lygį ir taikydamas oficialiuose susitarimuose nustatytus kriterijus pagal IV priedo C dalies d punkto reikalavimus;
- e) duomenų naudotojai ir kiti oro navigacijos duomenų ir informacijos teikėjai galėtų lengvai pranešti apie aptiktas klaidas ir būtų skatinami tai daryti;
- f) oro navigacijos duomenų ir informacijos klaidų kiekis būtų registruojamas kiekvieną kartą, kai oro navigacijos duomenys ir informacija perduodami tarp 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų subjektų;
- g) būtų galima atskirai nustatyti prieš perduodant aptiktą klaidų skaičių ir klaidų, apie kurias pranešta po perdavimo, skaičių.

V PRIEDAS

8 STRAIPSNYJE NURODYTI PRIEMONIŲ IR PROGRAMINĖS ĮRANGOS REIKALAVIMAI

1. Oro navigacijos duomenų ir informacijos procesų palaikymo arba automatizavimo priemonės turi atitikti 2 ir 3 punktuose nurodytus reikalavimus, jei priemonė:
 - gali padaryti kritinių arba svarbių duomenų vienetų klaidų,
 - yra vienintelė kritinių arba svarbių duomenų vienetų klaidų aptikimo priemonė,
 - yra vienintelė priemonė kelių rankiniu būdu įvestų duomenų versijų prieštaravimui aptikti.
 2. Turi būti apibrėžti 1 punkte nurodytų priemonių veikimo charakteristikų, funkcijų ir vientisumo lygio reikalavimai siekiant užtikrinti, kad priemonė savo funkciją duomenų procese atliktų nepablogindama oro navigacijos duomenų ir informacijos kokybės.
 3. 1 punkte nurodytos priemonės patvirtinamos ir patikrinamos atsižvelgiant į 2 punkte nurodytus reikalavimus.
 4. Visiškai arba iš dalies programinėje įrangoje įdiegtos 1 punkte nurodytos priemonės turi atitikti šiuos papildomus reikalavimus:
 - programinės įrangos reikalavimuose turi būti tiksliai nurodyta, ko reikia, kad programinė įranga atitiktų priemonės reikalavimus,
 - visi programinės įrangos reikalavimai turi būti susiję su 2 punkte nurodytais priemonės reikalavimais,
 - atitinkamai 5 ir 6 punktuose apibrėžtas programinės įrangos patvirtinimas ir patikrinimas atliekamas naudojant žinomą vykdomąją programinės įrangos versiją numatytoje jos darbinėje aplinkoje.
 5. Programinės įrangos patvirtinimas – tai procesas, kuriuo užtikrinama, kad programinė įranga atitiktų nustatytos taikymo srities arba numatyto oro navigacijos duomenų arba informacijos panaudojimo reikalavimus.
 6. Programinės įrangos patikrinimas – tai oro navigacijos duomenų ir (arba) informacijos programinės įrangos kūrimo proceso rezultatų įvertinimas siekiant užtikrinti tikslumą ir nuoseklumą pagal įvesties duomenis ir šiame procese taikomus programinės įrangos standartus, taisykles ir susitarimus.
-

VI PRIEDAS

9 STRAIPSNYJE NURODYTI DUOMENŲ APSAUGOS REIKALAVIMAI

1. Visi elektronine forma perduodami duomenys apsaugomi nuo praradimo arba pakeitimo naudojant III priedo 21 punkte nurodytą CRC32Q algoritmą. Prieš atiduodant duomenis saugoti arba perduodant, cikliško perteklinio patikrinimo (toliau – CRC) vertė taikoma prieš atliekant galutinį duomenų patikrinimą.
 2. Jei dėl fizinės duomenų apimties viena CRC vertė neužtikrina jų apsaugos reikiamu vientisumo lygiu, naudojamos kelios CRC vertės.
 3. Saugant oro navigacijos duomenis ir informaciją ir keičiantis jais tarp 2 straipsnio 2 dalyje nurodytų subjektų užtikrinamas atitinkamas informacijos saugumo lygis, kad kiekviename etape duomenys būtų apsaugoti nuo neleistinos prieigos ir (arba) pakeitimo ir jų nebūtų galima pakeisti netyčia.
 4. Saugomi ir perduodami oro navigacijos duomenys ir informacija apsaugomi taikant tinkamą autentiškumo tikrinimo procesą, kad gavėjai galėtų patvirtinti, jog duomenis arba informaciją perdavė įgaliojotas šaltinis.
-

VII PRIEDAS

10 STRAIPSNYJE NURODYTI KOKYBĖS, SAUGOS IR SAUGUMO VALDYMO REIKALAVIMAI

A DALIS

Kokybės valdymo sistema

1. Oro navigacijos duomenų ir informacijos rengimą, saugojimą, tvarkymą, apdorojimą, perdavimą ir platinimą palaikanti kokybės valdymo sistema turi atitikti šiuos reikalavimus:
 - kokybės politika apibrėžta siekiant kuo geriau patenkinti įvairių naudotojų poreikius,
 - nustatyta kokybės užtikrinimo programa, kurioje numatyta patikrinimo, ar visi veiksmai vykdomi laikantis taikomų reikalavimų, standartų ir procedūrų, įskaitant atitinkamus šio reglamento reikalavimus, tvarka,
 - yra kokybės sistemos veikimo įrodymai – vadovai ir kontrolės dokumentai,
 - yra paskirti administracijos atstovai stebėti, kaip laikomasi saugią ir veiksmingą darbo tvarką užtikrinančių procedūrų ir ar šios procedūros tinkamos,
 - atliekamos kokybės sistemos peržiūros ir prireikus imamasi taisomųjų veiksmų.
2. Tinkamai akredituotos organizacijos išduotas EN ISO 9001 sertifikatas laikomas pakankama 1 punkte nurodytų reikalavimų laikymosi patvirtinimo priemone. Nacionalinei priežiūros institucijai pareikalavus, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai sutinka jai atskleisti su sertifikavimu susijusius dokumentus.

B DALIS

Saugos valdymo tikslai

1. Saugos valdymo tikslai:
 - sumažinti orlaivių avarijų dėl duomenų klaidų riziką, kiek tai praktiškai įmanoma,
 - skatinti informacijos apie saugą organizacijoje sklaidą, dalijantis patirtimi, igyta vykdant su sauga susijusią veiklą, ir visą personalą įtraukiant į pasiūlymų, kaip spręsti nustatytas saugos problemas ir pagerinti procesų veiksmingumą bei našumą, teikimą,
 - užtikrinti, kad organizacijoje būtų nustatytos už saugos valdymo tikslų nustatymą ir vykdymą atsakingo asmens pareigos,
 - užtikrinti, kad veiklos saugai garantuoti būtų laikomi įrašai ir vykdoma stebėseną,
 - užtikrinti, kad prireikus būtų rekomenduojami patobulinimai veiklos saugai garantuoti.
2. Pirmenybė turi būti teikiama saugos valdymo tikslams, o ne komerciniams, veiklos, aplinkosaugos tikslams ar visuomenės spaudimui.

C DALIS

Saugumo valdymo tikslai

1. Saugumo valdymo tikslai:
 - užtikrinti gautų, parengtų ar kitaip naudojamų oro navigacijos duomenų ir informacijos saugumą nuo pašalinio poveikio ir suteikti prieigą prie jų tik tam įgaliojamiems asmenims,
 - užtikrinti, kad organizacijos saugumo valdymo priemonės atitiktų taikomus nacionalinius arba tarptautinius kritinės infrastruktūros ir veiklos tęstinumo reikalavimus bei tarptautinių saugumo valdymo standartų reikalavimus, įskaitant III priedo 22 ir 23 punktuose nurodytus ISO standartus.
2. Tinkamai akredituotos organizacijos išduotas atitinkamas sertifikatas laikomas pakankama ISO standartų atitikties patvirtinimo priemone. Nacionalinei priežiūros institucijai pareikalavus, 2 straipsnio 2 dalyje nurodyti subjektai sutinka jai atskleisti su sertifikavimu susijusius dokumentus.

VIII PRIEDAS

11 straipsnyje nurodytų sudedamųjų dalių atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo reikalavimai

1. Patikrinimais, kurie atliekami sudedamąsias dalis naudojant bandymų sąlygomis, turi būti įrodyta, kad sudedamosios dalys atitinka šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius, kokybės ir saugos arba tų dalių tinkamumo naudoti reikalavimus.
 2. Gamintojas arba Sąjungoje įsisteigęs jo įgaliotas atstovas vadovauja atitikties vertinimui ir visų pirma:
 - nustato tinkamas bandymų sąlygas,
 - užtikrina, kad bandymų plane sudedamosios dalys būtų aprašytos bandymo sąlygomis,
 - tikrina, ar į bandymų planą įtraukti visi taikytini reikalavimai,
 - užtikrina, kad techniniai dokumentai ir bandymų planas būtų nuoseklus ir kokybiškai parengtas,
 - planuoja bandymų atlikimą, parenka darbuotojus, įrenginius ir bandymų stendo konstrukciją,
 - atlieka bandymų plane numatytus patikrinimus ir bandymus,
 - parengia raštišką patikrinimų ir bandymų rezultatų ataskaitą.
 3. Gamintojas arba Sąjungoje įsisteigęs jo įgaliotas atstovas užtikrina, kad su oro navigacijos duomenų ir informacijos rengimu, saugojimu, tvarkymu, apdorojimu, perdavimu ir platinimu susijusios bandymų aplinkoje integruotos sudedamosios dalys atitiktų šiuo reglamentu nustatytus sąveikos, eksploatacinius, kokybės ir saugos reikalavimus.
 4. Sėkmingai užbaigęs atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimą, gamintojas arba Sąjungoje įsisteigęs jo įgaliotas atstovas atsakingai parengia EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaraciją, kurioje aiškiai nurodo, kuriuos šio reglamento reikalavimus atitinka sudedamoji dalis, ir susijusias tos dalies naudojimo sąlygas pagal Reglamento (EB) Nr. 552/2004 III priedo 3 punktą.
-

IX PRIEDAS

12 STRAIPSNYJE NURODYTOS SĄLYGOS

1. Oro navigacijos paslaugų teikėjas turi numatyti organizacijos ataskaitų teikimo procedūras, kuriomis užtikrinamas ir įrodomas patikrinimo veiksmų nešališkumas ir nepriklausomumas.
 2. Oro navigacijos paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad patikrinimo procesuose dalyvaujantys darbuotojai patikrinimus atliktų laikydamiesi griežčiausių profesinio sąžiningumo ir aukščiausios techninės kompetencijos reikalavimų ir nepatirtų tikrinimo rezultatais suinteresuotų asmenų ar jų grupių spaudimo arba skatinimo, ypač finansinio, kuriuo būtų padarytas poveikis jų išvadoms ar tikrinimo rezultatams.
 3. Oro navigacijos paslaugų teikėjas privalo užtikrinti, kad patikrinimo procesuose dalyvaujantys darbuotojai galėtų naudotis įranga, reikalinga nustatytiems patikrinimams tinkamai atlikti.
 4. Oro navigacijos paslaugų teikėjas privalo užtikrinti, kad patikrinimo procesuose dalyvaujantys darbuotojai turėtų reikiamą techninį ir profesinį parengimą, gerai išmanytų atliekamo patikrinimo reikalavimus, turėtų pakankamos minėtų veiksmų patirties ir gebėtų parengti deklaracijas, įrašus ir ataskaitas, įrodančias, kad patikrinimai buvo atlikti.
 5. Oro navigacijos paslaugų teikėjas turi užtikrinti, kad patikrinimo procesuose dalyvaujantys darbuotojai patikrinimus sugebėtų atlikti nešališkai. Darbuotojų atlyginimas neturi priklausyti nuo atliktų patikrinimų skaičiaus ar tų patikrinimų rezultatų.
-

X PRIEDAS

A DALIS

12 straipsnio 1 dalyje nurodyti sistemų patikrinimo reikalavimai

1. Atliekant 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų sistemų patikrinimą eksploataavimo sąlygas atitinkančioje aplinkoje, turi būti įrodyta, kad minėtos sistemos atitinka šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius ir saugos reikalavimus.
2. 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos tikrinamos pagal tinkamą ir pripažintą bandymų tvarką.
3. Bandymų priemonėse, kuriomis tikrinamos 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos, turi būti įdiegtos reikiamos funkcijos.
4. Patikrinus 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas sistemas, parengiama Reglamento (EB) Nr. 552/2004 IV priedo 3 punktą atitinkanti techninė byla, kurioje turi būti šie elementai:
 - įgyvendinimo aprašymas,
 - prieš pradedant naudoti sistemą atliktų patikrinimų ir bandymų ataskaita.
5. Oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjas vadovauja patikrinimams ir visų pirma:
 - nustato tinkamas imitacines eksploataavimo ir technines sąlygas, atitinkančias eksploatacinę aplinką,
 - patikrina, ar bandymų plane aprašytas 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų sistemų integravimas į eksploatacinio ir techninio vertinimo aplinką,
 - patikrina, ar bandymų plane atsižvelgta į visus taikomus šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius ir saugos reikalavimus,
 - užtikrina, kad techniniai dokumentai ir bandymų planas būtų nuoseklūs ir kokybiškai parengti,
 - suplanuoja bandymų atlikimą, parenka darbuotojus, įrenginius ir bandymų stendo konfigūraciją,
 - atlieka bandymų plane numatytus patikrinimus ir bandymus,
 - parengia raštišką patikrinimų ir bandymų rezultatų ataskaitą.
6. Oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjas užtikrina, kad 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos, už kurias jis atsakingas, atitiktų šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius ir saugos reikalavimus.
7. Sėkmingai užbaigę atitikties patikrinimą, oro navigacijos informacijos paslaugų teikėjai parengia EB sistemos patikrinimo deklaraciją ir nacionalinei priežiūros institucijai ją pateikia kartu su technine byla, kaip reikalaujama Reglamento (EB) Nr. 552/2004 6 straipsnyje.

B DALIS

12 straipsnio 2 dalyje nurodyti sistemų patikrinimo reikalavimai

1. Atliekant 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų sistemų patikrinimą eksploataavimo sąlygas atitinkančioje aplinkoje, turi būti įrodyta, kad minėtos sistemos atitinka šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius ir saugos reikalavimus.

2. 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos tikrinamos pagal tinkamą ir pripažintą bandymų tvarką.
3. Bandymų priemonėse, kuriomis tikrinamos 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos, turi būti įdiegtos reikiamos funkcijos.
4. Patikrinus 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas sistemas, parengiama Reglamento (EB) Nr. 552/2004 IV priedo 3 punktą atitinkanti techninė byla, kurioje turi būti šie elementai:
 - įgyvendinimo aprašymas,
 - prieš pradėdant naudoti sistemą atliktų patikrinimų ir bandymų ataskaita.
5. Oro navigacijos paslaugų teikėjas nustato eksploatacinę aplinką atitinkančią eksploatacinio ir techninio įvertinimo aplinką ir pasirūpina, kad patikrinimą atliktų notifikuojoji įstaiga.
6. Notifikuojoji įstaiga vadovauja patikrinimams ir visų pirma:
 - patikrina, ar bandymų plane aprašytas 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytų sistemų integravimas į eksploatacinio ir techninio vertinimo aplinką,
 - patikrina, ar bandymų plane atsižvelgta į visus taikomus šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius ir saugos reikalavimus,
 - užtikrina, kad techniniai dokumentai ir bandymų planas būtų nuoseklūs ir kokybiškai parengti,
 - suplanuoja bandymų atlikimą, parenka darbuotojus, įrenginius ir bandymų stendo konfigūraciją,
 - atlieka bandymų plane numatytus patikrinimus ir bandymus,
 - parengia raštišką patikrinimų ir bandymų rezultatų ataskaitą.
7. Notifikuojoji įstaiga užtikrina, kad eksploatacinio įvertinimo sąlygomis naudojamos 2 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytos sistemos atitiktų šiame reglamente nustatytus sąveikos, eksploatacinius ir saugos reikalavimus.
8. Sėkmingai užbaigusi patikrinimo užduotis, notifikuojoji įstaiga parengia su atliktomis užduotimis susijusį atitikties sertifikatą.
9. Tada oro navigacijos paslaugų teikėjas parengia EB sistemos patikrinimo deklaraciją ir nacionalinei priežiūros institucijai ją pateikia kartu su technine byla, kaip reikalaujama Reglamento (EB) Nr. 552/2004 6 straipsnyje.

*XI PRIEDAS***14 STRAIPSNYJE NURODYTI ICAO SKIRTUMAI**

Čikagos konvencijos ICAO 15 priedo (Oro navigacijos informacijos paslaugos) 3 skyriaus 3 dalies 2 skirsnio 10 punktas (Cikliškas perteklinis patikrinimas).

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 74/2010

2010 m. sausio 26 d.

iš dalies keičiantis reglamentų (EB) Nr. 2336/2003, (EB) Nr. 341/2007, (EB) Nr. 1580/2007 ir (EB) Nr. 376/2008 nuostatas dėl Komisijai teiktinų pranešimų sąlygų ir formos

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas (Bendrą bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentą) ⁽¹⁾, ypač į jo 192 straipsnio 2 dalį kartu su 4 straipsniu,

kadangi:

- (1) 2009 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 792/2009, kuriuo nustatomos išsamios valstybių narių bendrojo rinkų organizavimo įgyvendinimo, tiesioginių išmokų tvarkos, žemės ūkio produktų gamybos ir pardavimo skatinimo, atokiausiems regionams ir mažosioms Egėjo jūros saloms taikomos tvarkos informacijos ir dokumentų teikimo Komisijai taisyklės ⁽²⁾, nustatytos bendrosios taisyklės, pagal kurias kompetentingos valstybių narių institucijos Komisijai teikia informaciją ir dokumentus. Šiose taisyklėse visų pirma aptariamas valstybių narių įpareigojimas naudoti Komisijos nurodytas informacines sistemas ir valdžios institucijoms arba individualiems vartotojams, kurie įgalioti siųsti pranešimus, suteiktų prieigos teisių tvirtinimas. Be to, tame reglamente nustatyti bendrieji informacinėms sistemoms taikomi principai, kuriais užtikrinamas dokumentų autentiškumas, vientisumas ir tinkamumas naudoti ateityje ir numatyta asmens duomenų apsauga.
- (2) Remiantis Reglamentu (EB) Nr. 792/2009, įpareigojimas naudoti informacines sistemas pagal tą reglamentą turi būti numatytas reglamentuose, kuriais nustatomas įpareigojimas teikti konkrečius pranešimus.
- (3) Komisija sukūrė informacinę sistemą, kuri leidžia tvarkyti dokumentus ir atlikti veiksmus elektroniniu būdu tiek tvarkant Komisijos vidaus darbo reikalus, tiek palaikant ryšius su bendrojoje žemės ūkio politikoje dalyvaujančiomis valdžios institucijomis.
- (4) Laikoma, kad šiuo metu kai kurie pranešimo įpareigojimai gali būti įvykdyti naudojant tą sistemą pagal Reglamentą (EB) Nr. 792/2009, visų pirma tie, kurie numatyti

2003 m. gruodžio 30 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 2336/2003, įvedančiame tam tikras išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 670/2003, nustatančio konkrečias žemės ūkio kilmės etilo alkoholio rinkos priemones, taikymo taisykles ⁽³⁾, 2007 m. kovo 29 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 341/2007, kuriuo leidžiama naudoti iš trečiųjų šalių importuojamų česnakų ir tam tikrų kitų žemės ūkio produktų tarifinę kvotą, nustatančiame jos administravimo tvarką ir įvedančiame importo licencijų bei kilmės sertifikatų sistemą ⁽⁴⁾, 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1580/2007, nustatančiame Tarybos reglamentų (EB) Nr. 2200/96, (EB) Nr. 2201/96 ir (EB) Nr. 1182/2007 įgyvendinimo vaisių ir daržovių sektoriuje taisykles ⁽⁵⁾, ir 2008 m. balandžio 23 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 376/2008, nustatančiame bendrąsias išsamias taisykles dėl importo ir eksporto licencijų bei išankstinio nustatymo sertifikatų sistemos taikymo žemės ūkio produktams ⁽⁶⁾.

- (5) Pagal reglamentus (EB) Nr. 2336/2003 ir (EB) Nr. 1580/2007 gali būti reikalaujama pranešti ir apie atvejus, kad licencijų neišduota. Be to, siekiant aiškumo, reikėtų numatyti, kad pranešimuose apie pakaitines licencijas pagal Reglamentą (EB) Nr. 376/2008 būtų nurodomas ir pakeistos licencijos serijos numeris. Kad Komisija galėtų veiksmingai valstybėms narėms platinti gautą informaciją apie pakaitines licencijas, reikėtų reikalauti, kad tokia informacija Komisijai būtų pateikiama vos išdavus licenciją. Taip pat, siekiant aiškumo, reikėtų, kad pranešimuose nurodytina informacija apie *force majeure* atvejus būtų išsami.
- (6) Todėl reglamentus (EB) Nr. 2336/2003, (EB) Nr. 341/2007, (EB) Nr. 1580/2007 ir (EB) Nr. 376/2008 reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti.
- (7) Šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Bendro žemės ūkio rinkų organizavimo vadybos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 2336/2003 iš dalies keičiamas taip:

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 228, 2009 9 1, p. 3.⁽³⁾ OL L 346, 2003 12 31, p. 19.⁽⁴⁾ OL L 90, 2007 3 30, p. 12.⁽⁵⁾ OL L 350, 2007 12 31, p. 1.⁽⁶⁾ OL L 114, 2008 4 26, p. 3.

1. 3 straipsnio 1 pastraipos a–f punktai pakeičiami taip:

- „a) ketvirtinę informaciją apie importą iš trečiųjų šalių, suskirstytą pagal kombinuotosios nomenklatūros kodą ir kilmės šalį, atpažįstamą pagal šalių ir teritorijų nomenklatūrose nustatytus Bendrijos užsienio prekybos statistinių duomenų kodus, išdėstytus Komisijos reglamente (EB) Nr. 1779/2002 (*), atsižvelgiant į šio reglamento 9 straipsnio trečią pastraipą;
- b) ketvirtinę informaciją apie eksportą į trečiąsias šalis, įskaitant bet kokią ne žemės ūkio kilmės etilo alkoholio eksportą, atsižvelgiant į šio reglamento 9 straipsnio trečią pastraipą;
- c) ketvirtinę informaciją apie gamybą, suskirstytą pagal produktus, iš kurių alkoholis pagamintas;
- d) informaciją apie per praėjusį ketvirtį suvartotą kiekį, suskirstytą pagal vartojimo sektorius;
- e) informaciją apie alkoholio gamintojų jų šalyje turimas atsargas kiekvienų metų pabaigoje;
- f) informaciją apie numatomą gamybą einamiesiems metams, du kartus per metus, atitinkamai iki vasario 28 d. ir rugpjūčio 31 d.

(*) OL L 269, 2002 10 5, p. 6.“

2. 4 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) Pirmos pastraipos b ir c punktai pakeičiami taip:

- „b) ketvirtinę informaciją apie importą iš trečiųjų šalių;
- c) ketvirtinę informaciją apie eksportą į trečiąsias šalis;“

b) Trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Paskelbti skaičiai turi būti išreikšti absoliutaus alkoholio hektolitrais.“

3. 9 straipsnis pakeičiamas taip:

„9 straipsnis

Šio reglamento 3, 4 ir 7 straipsniuose nurodyti pranešimai Komisijai teikiami pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 792/2009 (*).

Visuose pranešimuose pateikiama informacija apie atvejus, kai licencijų neišduota.

3 straipsnio pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyti pranešimai teikiami tik Komisijos prašymu, pateiktu valstybėms narėms naudojantis esama informacine sistema.

(*) OL L 228, 2009 9 1, p. 3.“

4. II–VIII priedai išbraukiami.

2 straipsnis

Reglamento (EB) 341/2007 14 straipsnio trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Pranešimai Komisijai pagal šį straipsnį teikiami vadovaujantis Komisijos reglamentu (EB) Nr. 792/2009 (*).

(*) OL L 228, 2009 9 1, p. 3.“

3 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1580/2007 134 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

1. 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Reglamentas (EB) Nr. 376/2008 taikomas importo licencijoms, išduotoms pagal šį straipsnį.“

2. 7 dalis pakeičiama taip:

„7. Valstybės narės ne vėliau kaip kiekvieną trečiadienį 12 val. (Briuselio laiku) praneša Komisijai apie obuolių kiekius, suskirstytus pagal kilmės trečiąją šalį, kuriems praėjusią savaitę buvo išduotos importo licencijos, nurodydamos ir tuos atvejus, kai licencijų neišduota.

Pranešimai Komisijai pagal šią dalį teikiami vadovaujantis Komisijos reglamentu (EB) Nr. 792/2009 (*).

(*) OL L 228, 2009 9 1, p. 3.“

4 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 376/2008 iš dalies keičiamas taip:

1. 37 straipsnis pakeičiamas taip:

„37 straipsnis

Jei išduodamos pakaitinės licencijos, sertifikatai arba išrašai, valstybės narės nedelsdamos Komisijai praneša:

- a) išduotų pakaitinių licencijų, sertifikatų arba išrašų serijos numerius ir pakeistų licencijų, sertifikatų arba išrašų serijos numerius pagal 35 ir 36 straipsnius;

- b) susijusių prekių pobūdį ir kiekį, taip pat visų eksporto grąžinamųjų išmokų arba eksporto mokesčių, nustatytų iš anksto, dydį.

Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.“

2. 40 straipsnio 6 dalis pakeičiama taip:

„6. Valstybės narės Komisijai praneša apie nustatytą *force majeure* atvejį nurodydamos tokią informaciją: atitinkamo produkto pobūdį ir KN kodą, operaciją (importas ar eksportas), atitinkamus kiekius ir, priklausomai nuo atvejo, informaciją apie licencijos panaikinimą arba licencijos galiojimo laikotarpio pratęsimą, nurodant galiojimo laikotarpį.

Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.“

3. IV skyriaus pabaigoje įterpiamas šis 48a straipsnis:

„48a straipsnis

Šio reglamento 14 straipsnio 5 dalyje, 29 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse, 37 straipsnyje, 40 straipsnio 6 dalyje ir 47 straipsnio 3 dalyje nurodyti pranešimai Komisijai teikiami pagal Komisijos reglamentą (EB) Nr. 792/2009 (*).

(*) OL L 228, 2009 9 1, p. 3.“

5 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja trečią dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2010 m. vasario 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. sausio 26 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
José Manuel BARROSO

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 75/2010**2010 m. sausio 26 d.****kuriuo nustatomos standartinės importo vertės, skirtos tam tikrų vaisių ir daržovių įvežimo kainai
nustatyti**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“) ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1580/2007, nustatantį Tarybos reglamentų (EB) Nr. 2200/96, (EB) Nr. 2201/96 ir (EB) Nr. 1182/2007 įgyvendinimo vaisių ir daržovių sektoriuje taisykles ⁽²⁾, ypač į jo 138 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

Reglamente (EB) Nr. 1580/2007, taikant daugiašalių derybų dėl prekybos Urugvajaus raunde rezultatus, yra numatyti kriterijai, kuriuos Komisija taiko nustatydamą standartinės importo iš trečiųjų šalių vertes produktams ir laikotarpiams, išvardytiems minėto reglamento XV priedo A dalyje,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 1580/2007 138 straipsnyje minimos standartinės importo vertės yra nustatytos šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2010 m. sausio 27 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. sausio 26 d.

*Komisijos vardu,**Pirmininko vardu*

Jean-Luc DEMARTY

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 350, 2007 12 31, p. 1.

PRIEDAS

Standartinės importo vertės, skirtos kai kurių vaisių ir daržovių įvežimo kainai nustatyti

(EUR/100 kg)

KN kodas	Trečiosios šalies kodas ⁽¹⁾	Standartinė importo vertė
0702 00 00	JO	73,2
	MA	73,3
	TN	116,4
	TR	108,9
	ZZ	93,0
0707 00 05	MA	78,1
	TR	128,9
	ZZ	103,5
0709 90 70	MA	136,3
	TR	129,5
	ZZ	132,9
0805 10 20	EG	48,5
	IL	54,1
	MA	53,5
	TN	53,5
	TR	54,8
	ZZ	52,9
0805 20 10	IL	191,1
	MA	75,7
	ZZ	133,4
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	CN	54,7
	EG	69,7
	IL	72,0
	JM	106,6
	MA	91,0
	PK	46,5
	TR	87,4
	ZZ	75,4
0805 50 10	EG	71,2
	IL	88,7
	TR	70,1
	ZZ	76,7
0808 10 80	CA	75,7
	CL	60,5
	CN	72,0
	MK	24,7
	US	121,9
0808 20 50	ZZ	71,0
	CN	72,3
	US	115,4
	ZZ	93,9

⁽¹⁾ Šalių nomenklatūra yra nustatyta Komisijos Reglamentu (EB) Nr. 1833/2006 (OL L 354, 2006 12 14, p. 19). Kodas „ZZ“ atitinka „kitas šalis“.

KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) Nr. 76/2010

2010 m. sausio 26 d.

kuriuo iš dalies keičiamos Reglamente (EB) Nr. 877/2009 nustatytos kai kurių cukraus sektoriaus produktų tipinės kainos ir papildomi importo muitai 2009/10 prekybos metais

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2007 m. spalio 22 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1234/2007, nustatantį bendrą žemės ūkio rinkų organizavimą ir konkrečias tam tikriems žemės ūkio produktams taikomas nuostatas („Bendras bendro žemės ūkio rinkų organizavimo reglamentas“) ⁽¹⁾,atsižvelgdama į 2006 m. birželio 30 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 951/2006, nustatantį išsamias Tarybos reglamento (EB) Nr. 318/2006 įgyvendinimo taisykles dėl prekybos su trečiosiomis šalimis cukraus sektoriuje ⁽²⁾, ypač į jo 36 straipsnio, 2 dalies antros pastraipos antrąjį sakinį,

kadangi:

- (1) Tipinės kainos ir papildomų importo muitų dydžiai, taikytini baltajam cukrui, žaliaviniam cukrui ir kai

kuriems sirupams 2009/10 prekybos metams buvo nustatyti Komisijos reglamente (EB) Nr. 877/2009 ⁽³⁾. Šios kainos ir muitų dydžiai buvo paskutinį kartą pakeisti Komisijos reglamentu (ES) Nr. 69/2010 ⁽⁴⁾.

- (2) Šiuo metu Komisijos turimi duomenys rodo, kad reikia iš dalies pakeisti minėtus dydžius pagal Reglamente (EB) Nr. 951/2006 nustatytas taisykles ir nuostatas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamento (EB) Nr. 951/2006 36 straipsnyje išvardytiems produktams taikomos tipinės kainos ir papildomi importo muitai 2009/10 prekybos metams, numatyti Reglamente (EB) Nr. 877/2009, yra iš dalies pakeičiami ir nurodomi šio reglamento priede.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja 2010 m. sausio 27 d.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2010 m. sausio 26 d.

*Komisijos vardu,
Pirmininko vardu*

Jean-Luc DEMARTY

Žemės ūkio ir kaimo plėtros generalinis direktorius

⁽¹⁾ OL L 299, 2007 11 16, p. 1.⁽²⁾ OL L 178, 2006 7 1, p. 24.⁽³⁾ OL L 253, 2009 9 25, p. 3.⁽⁴⁾ OL L 19, 2010 1 23, p. 3.

PRIEDAS

Iš dalies pakeisti baltojo cukraus, žaliavinio cukraus ir produktų, kurių KN kodas yra 1702 90 95 tipinių kainų ir papildomų importo muitų dydžiai, taikomi nuo 2010 m. sausio 27 d.

(EUR)

KN kodas	Tipinė kaina už 100 kg neto atitinkamo produkto	Papildomas muity už 100 kg neto atitinkamo produkto
1701 11 10 ⁽¹⁾	49,07	0,00
1701 11 90 ⁽¹⁾	49,07	0,18
1701 12 10 ⁽¹⁾	49,07	0,00
1701 12 90 ⁽¹⁾	49,07	0,00
1701 91 00 ⁽²⁾	53,94	1,29
1701 99 10 ⁽²⁾	53,94	0,00
1701 99 90 ⁽²⁾	53,94	0,00
1702 90 95 ⁽³⁾	0,54	0,20

⁽¹⁾ Nustatoma už standartinę kokybę, kaip ji apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 IV priedo III dalyje.

⁽²⁾ Nustatoma už standartinę kokybę, kaip ji apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 1234/2007 IV priedo II dalyje.

⁽³⁾ Nustatoma už kiekvieną proc. sacharozės kiekio.

IV

(Aktai, priimti iki 2009 m. gruodžio 1 d. remiantis EB sutartimi, ES sutartimi ir Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartimi)

TARYBOS SPRENDIMAS

2009 m. lapkričio 26 d.

dėl Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu

(2010/48/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 13 ir 95 straipsnius kartu su 300 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos antru sakiniu ir 300 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

(1) 2004 m. gegužės mėn. Taryba įgaliojo Komisiją Europos bendrijos vardu vesti derybas dėl Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių ir orumo apsaugos ir skatinimo konvencijos (toliau – JT konvencija).

(2) 2006 m. gruodžio 13 d. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja priėmė JT konvenciją, kuri įsigaliojo 2008 m. gegužės 3 d.

(3) 2007 m. kovo 30 d. JT konvencija buvo pasirašyta Bendrijos vardu, atsižvelgiant į tai, kad ją gali tekti sudaryti vėliau.

(4) JT konvencija yra svarbi ir veiksminga neigaliųjų teisių skatinimo ir apsaugos Europos Sąjungoje priemonė, kurią tiek Bendrija, tiek jos valstybės narės laiko itin svarbia.

(5) Todėl JT konvencija kuo greičiau turėtų būti patvirtinta Bendrijos vardu.

(6) Tačiau taip patvirtinant turėtų būti pareikšta Europos bendrijos išlyga dėl JT konvencijos 27 straipsnio 1 dalies, siekiant nurodyti, kad Bendrija sudaro JT konvenciją nedarydama įtakos Bendrijos teisės aktais grindžiamai valstybių narių teisei, numatytai Tarybos direktyvos 2000/78/EB ⁽²⁾ 3 straipsnio 4 dalyje, negalios atveju netaikyti ginkluotosioms pajėgoms vienodo požiūrio principo.

(7) Tiek Bendrija, tiek jos valstybės narės yra kompetentingos spręsti klausimus, kuriems taikoma JT konvencija. Todėl Bendrija ir jos valstybės narės turėtų tapti jos Susitariančiosiomis Šalimis, kad bendros kompetencijos atvejais jos galėtų kartu nuosekliai įgyvendinti JT konvencijoje nustatytus įsipareigojimus ir joms suteiktas teises.

(8) Bendrija, deponuodama oficialaus patvirtinimo dokumentą, pagal JT konvencijos 44 straipsnio 1 dalį taip pat turėtų deponuoti deklaraciją, kurioje nurodoma, kokią kompetenciją spręsti JT konvencijos reglamentuojamus klausimus jai perdavė valstybės narės,

NUSPRENDĖ:

1 straipsnis

1. JT neigaliųjų teisių konvencija patvirtinama Bendrijos vardu, atsižvelgiant į išlygą dėl Konvencijos 27 straipsnio 1 dalies.

2. JT konvencijos tekstas pateikiamas šio sprendimo I priede.

Išlygos tekstas pateikiamas šio sprendimo III priede.

⁽¹⁾ 2009 m. balandžio 27 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ OL L 303, 2000 12 2, p. 16.

2 straipsnis

1. Tarybos pirmininkas įgaliojamas paskirti asmenį (-is), įgaliotą (-us) Europos bendrijos vardu deponuoti Konvencijos oficialaus patvirtinimo dokumentą Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kaip numatyta JT konvencijos 41 ir 43 straipsniuose.

2. Deponuodamas (-i) oficialaus patvirtinimo dokumentą, paskirtasis (-ieji) asmuo (-enys) pagal Konvencijos 44 straipsnio 1 dalį deponuoja šio sprendimo II priede pateiktą deklaraciją dėl kompetencijos ir šio sprendimo III priede pateiktą išlygą.

3 straipsnis

Bendrijos kompetencijai priklausančių klausimų atveju, nedarant poveikio atitinkamai valstybių narių kompetencijai, sprendžiant su JT konvencijos įgyvendinimu susijusius klausimus JT konvencijos 33 straipsnio 1 dalyje numatyta institucija yra Komisija. Šios institucijos funkcijos šiuo požiūriu išsamiai nustatomos elgesio kodekse prieš deponuojant oficialaus patvirtinimo Bendrijos vardu dokumentą.

4 straipsnis

1. Bendrijos išimtinai kompetencijai priklausančių klausimų atveju pagal JT konvenciją sukurtų struktūrų posėdžiuose, visų pirma jos 40 straipsnyje nurodytoje Šalių konferencijoje, Bendrijai atstovauja Komisija, kuri veikia jos vardu sprendžiant tų struktūrų kompetencijai priklausančius klausimus.

2. Bendrijos ir valstybių narių bendros kompetencijos klausimų atveju Komisija ir valstybės narės iš anksto nustato atstovavimo Bendrijos pozicijai pagal JT konvenciją sukurtų struktūrų posėdžiuose tinkamą tvarką. Šio atstovavimo nuostatos išsamiai nustatomos elgesio kodekse, dėl kurio turi būti susitarta prieš deponuojant oficialaus patvirtinimo Bendrijos vardu dokumentą.

3. 1 ir 2 dalyse nurodytuose posėdžiuose Komisija ir valstybės narės, prireikus iš anksto konsultuodamosi su kitomis atitinkamomis Bendrijos institucijomis, glaudžiai bendradarbiauja, visų pirma su stebėseną, ataskaitų teikimu ir balsavimo tvarka susijusių klausimų atveju. Glaudaus bendradarbiavimo užtikrinimo tvarkos klausimas taip pat aptariamas 2 dalyje minėtame elgesio kodekse.

5 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2009 m. lapkričio 26 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. BJÖRKLUND

I PRIEDAS

NEĮGALIŲJŲ TEISIŲ KONVENCIJA

Preambulė

VALSTYBĖS, KONVENCIJOS ŠALYS,

- a) prisimindamos Jungtinių Tautų Chartijoje įtvirtintus principus, kuriais pripažįstami laisvės, teisingumo ir taikos pasaulyje pagrindą sudarantys visai žmonių giminei būdingi prigimtinis orumas ir vertė, lygios ir neatimamos teisės;
- b) pripažindamos, kad Jungtinės Tautos Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir tarptautiniuose žmogaus teisių aktuose paskelbė ir susitarė, kad kiekvienas žmogus, nedarant jokių išimčių, turi teisę į visas šiuose dokumentuose įtvirtintas teises ir laisves;
- c) dar kartą patvirtindamos visų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių visuotinumą, nedalomumą, tarpusavio priklausomumą ir tarpusavio ryšį bei būtinybę neigaliesiems užtikrinti galimybę visapusiškai ir nepatiriant diskriminacijos naudotis šiomis teisėmis ir laisvėmis;
- d) prisimindamos Tarptautinį ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių paktą, Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, Tarptautinę konvenciją dėl visų formų rasinės diskriminacijos panaikinimo, Konvenciją dėl visų formų moterų diskriminacijos panaikinimo, Konvenciją prieš kankinimą ir kitokią žiaurų, nežmonišką ar žeminamą elgesį ir baudimą, Vaiko teisių konvenciją, taip pat Tarptautinę visų darbuotojų migrantų ir jų šeimos narių teisių apsaugos konvenciją;
- e) pripažindamos, kad negalios sąvoka vis dar plėtojama ir kad šią sąvoką formuoja asmenų, turinčių sveikatos sutrikimų, požiūrio į juos ir aplinkos sudaromų kliūčių, trukdančių tokiems asmenims kaip ir kitiems žmonėms visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje, sąveikos;
- f) pripažindamos Visuotinėje su neigaliaisiais susijusių veiksmų programoje ir Bendrosiose lygių galimybių sudarymo neigaliesiems taisyklėse įtvirtintų principų ir politikos gairių svarbą ir įtaką skatinant, rengiant ir vertinant nacionalinio, regioninio ir tarptautinio lygmens politikos kryptis, planus, programas ir veiksmus, kuriais toliau siekiama lygių galimybių neigaliesiems;
- g) pabrėždamos, kad labai svarbu į atitinkamas darnios plėtros strategijas kaip neatsiejamą dalį įtraukti su negalia susijusius klausimus;
- h) taip pat pripažindamos, kad bet kokio asmens diskriminacija dėl negalios yra žmogaus prigimtinio orumo ir vertės sumenkinimas;
- i) toliau pripažindamos neįgaliųjų įvairovę;
- j) pripažindamos būtinybę remti ir ginti visų neįgaliųjų, taip pat ir tų, kuriems reikia daugiau paramos, žmogaus teises;
- k) susirūpinusios dėl to, kad, nepaisant šių įvairių priemonių ir įsipareigojimų, neigaliesiems visame pasaulyje ir toliau kyla dalyvavimo visuomenėje kaip lygiateisiams jos nariams kliūčių, o jų žmogaus teisės pažeidžiamos;
- l) pripažindamos tarptautinio bendradarbiavimo gerinant neįgaliųjų gyvenimo sąlygas visose, ypač besivystančiose, valstybėse, svarbą;
- m) pripažindamos vertingą esamą ir potencialų neįgaliųjų indėlį į bendrą savo bendruomenių gerovę ir įvairovę ir tai, kad suteikiant neigaliesiems galimybę naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis ir visapusiškai įtraukiant neigaliuosius į visuomeninį gyvenimą bus sustiprintas jų priklausymo visuomenei pojūtis ir prisidėta prie žmogiškojo kapitalo, socialinio ir ekonominio visuomenės vystymosi bei skurdo panaikinimo;
- n) pripažindamos neįgaliųjų asmeninio savarankiškumo ir nepriklausomumo, įskaitant laisvę rinktis, svarbą;
- o) manydamos, kad neigaliesiems turėtų būti suteikta galimybė aktyviai dalyvauti priimant sprendimus dėl politikos kryptių ir programų, visų pirma tų, kurios yra tiesiogiai su jais susijusios;
- p) rūpindamosi neigaliaisiais, patiriančiais daugialypę ar didelę diskriminaciją dėl rasės, odos spalvos, lyties, kalbos, religijos, politinių ar kitokių įsitikinimų, nacionalinės, etninės, autochtonų ar socialinės kilmės, turtinės padėties, gimimo, amžiaus ar kitokio statuso ir gyvenančiais sudėtingomis sąlygomis;

- q) pripažindamos, kad neigalioms moterims ir mergaitėms tiek namuose, tiek už namų ribų dažnai kyla didesnis smurto, sužalojimų ar prievartos pavojus, taip pat pavojus susidurti su atsainiu ar aplaidžiu požiūriu, netinkamu elgesiu ar išnaudojimu;
- r) pripažindamos, kad neigaliams vaikams kaip ir kitiems vaikams turi būti suteiktos galimybės naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, ir primindamos Vaiko teisių konvenciją pasirašiusių valstybių prisiimtus šios srities įsipareigojimus;
- s) pabrėždamos būtinybę į visas dedamas pastangas, kad neigalieji galėtų naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, įtraukti ir lyčių aspektą;
- t) pabrėždamos, kad dauguma neigaliųjų gyvena skurdo sąlygomis, todėl pripažindamos itin didelį poreikį spręsti skurdo neigiamo poveikio neigaliesiems problemą;
- u) atsižvelgdamos į tai, kad taikos ir saugumo sąlygos, grindžiamos visišku Jungtinių Tautų Chartijoje įtvirtintų tikslų ir principų laikymusi ir galiojančių pagarbos žmogaus teisėms užtikrinimo priemonių taikymu, yra būtinos siekiant suteikti visišką apsaugą neigaliesiems, ypač ginkluotų konfliktų ir užsienio valstybės okupacijos metu;
- v) pripažindamos fizinės, socialinės, ekonominės ir kultūrinės aplinkos, sveikatos ir švietimo, informacijos ir ryšių prieinamumo svarbą suteikiant neigaliesiems galimybes visapusiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis;
- w) suvokdamos, kad kiekvienas asmuo, turintis įsipareigojimų kitiems asmenims ir bendruomenei, kuriai priklauso, privalo siekti, kad būtų įtvirtinamos Tarptautinėje žmogaus teisių chartijoje pripažintos teisės ir būtų jų paisoma;
- x) įsitikinusias, kad šeima yra prigimtinis ir pagrindinis visuomenės vienetas, turintis teisę būti ginamas visuomenės ir valstybės, ir kad neigaliesiems ir jų šeimos nariams turėtų būti užtikrinta būtina apsauga ir parama, kad šeimos galėtų prisidėti prie visapusiško ir lygiateisio neigaliųjų naudojimosi teisėmis užtikrinimo;
- y) įsitikinusias, kad viena išsami tarptautinė konvencija, skirta neigaliųjų teisėms ir orumui įtvirtinti ir ginti, bus reikšmingas indėlis gerinant labai nepalankią neigaliųjų socialinę padėtį ir skatinant lygiateisį jų dalyvavimą pilietinėje, politinėje, ekonominėje, socialinėje ir kultūrinėje veikloje tiek besivystančiose, tiek išsivysčiusiose valstybėse,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Tikslas

Šios Konvencijos tikslas – įtvirtinti, ginti ir užtikrinti visų neigaliųjų galimybes visapusiškai ir lygiateisiškai naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, taip pat skatinti pagarbą šių asmenų prigimtiniam orumui.

Neigalieji – tai asmenys, turintys ilgalaikių fizinių, psichikos, intelekto ar jutimo sutrikimų, kurie drauge su kitomis įvairiomis kliūtimis gali trukdyti šiems asmenims visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenėje tokiomis pat kaip ir kitų asmenų sąlygomis.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šioje Konvencijoje vartojami terminai:

komunikacija – kalbų vartojimas, teksto rodymas, Brailio rašto, taktilinio bendravimo, didelio šrifto, prieinamų multimedijos priemonių, taip pat rašytinės medžiagos, garsinių priemonių naudojimas, elementarios kalbos vartojimas, skaitovų paslaugos, taip pat patobulintų ir alternatyvių bendravimo būdų, priemonių ir formų, įskaitant prieinamas informacines ir ryšių technologijas, naudojimas;

kalba – šnekamoji ir gestų kalba, taip pat kitos neverbalinės kalbos formos;

diskriminacija dėl negalios – bet koks išskyrimas, atskirtis ar apribojimų taikymas dėl negalios, kuriais siekiama arba dėl kurių pabloginamos ar panaikinamos sąlygos pripažinti visas žmogaus teises ir pagrindines laisves ar naudotis jomis kaip ir kitiems asmenims politinėje, ekonominėje, socialinėje, kultūrinėje, pilietinėje ar bet kurioje kitoje srityje. Tokia diskriminacija apima visų formų diskriminaciją, įskaitant atsisakymą sudaryti neigaliesiems tinkamas sąlygas;

tinkamų sąlygų sudarymas – būtini ir tinkami pakeitimai ir pritaikymas, dėl kurių nepatiriama neproporcinga ar nepagrįsta našta ir kurių reikia konkrečiu atveju siekiant užtikrinti neįgaliesiems galimybę kaip ir kitiems asmenims naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis ar galimybe užtikrinti šias teises ir laisves;

universalumas – gaminių, aplinkos, programų ir paslaugų, skirtų naudoti visiems žmonėms kuo platesniu mastu, forma, kai nėra pritaikymo ar specialios konstrukcijos būtinybės. Į šią sąvoką taip pat įtraukiami pagalbinių įrenginių, skirti konkrečioms neįgaliųjų grupėms, kai tai yra būtina.

3 straipsnis

Bendrieji principai

Šios Konvencijos principai:

- a) pagarba asmens prigimtiniam orumui, savarankiškumui, įskaitant laisvę rinktis, ir nepriklausomumui;
- b) nediskriminavimas;
- c) visapusiškas ir veiksmingas dalyvavimas visuomenės gyvenime ir įtrauktis į visuomenę;
- d) neįgalių asmenų skirtumų toleravimas ir jų, kaip žmonių įvairovės ir žmonijos dalies, pripažinimas;
- e) lygios galimybės;
- f) prieinamumas;
- g) vyrų ir moterų lygybė;
- h) pagarba neįgalių vaikų teisei tobulinti savo gebėjimus ir išsaugoti savo tapatybę.

4 straipsnis

Bendrieji įsipareigojimai

1. Valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja užtikrinti ir skatinti visapusišką visų neįgaliųjų visų žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimą nediskriminuojant dėl negalios. Todėl valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja:

- a) imtis visų įstatymų leidybos, administracinių ir kitokių priemonių, kad būtų įgyvendintos šioje Konvencijoje nustatytos teisės;
- b) imtis visų reikiamų priemonių, įskaitant įstatymų leidybos priemones, kad būtų pakeisti ar panaikinti galiojantys įstatymai, kiti teisės aktai, papročiai ir praktika, kuriais diskriminuojami neįgalieji;
- c) visose politikos srityse ir programose atsižvelgti į neįgaliųjų žmogaus teisių apsaugą ir rėmimą;
- d) nesiimti jokių veiksmų ar praktikos, kurie būtų nesuderinami su šia Konvencija, ir užtikrinti, kad valstybės valdžios institucijos ir įstaigos veiktų pagal šios Konvencijos nuostatas;
- e) imtis visų tinkamų priemonių, bet kokio asmens, organizacijos ar privačių įmonių taikomai diskriminacijai dėl negalios panaikinti;
- f) imtis arba skatinti imtis mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos kuriant universalias, kaip nustatyta šios Konvencijos 2 straipsnyje, prekes, paslaugas, įrangą ir priemones, kurias būtų galima lengvai ir minimaliomis sąnaudomis pritaikyti prie specialių neįgaliųjų poreikių, skatinti tokių prekių, paslaugų, įrangos ir priemonių prieinamumą ir naudojimą, taip pat propaguoti universalumo idėją rengiant standartus ir gaires;
- g) imtis arba skatinti imtis mokslinių tyrimų ir taikomosios veiklos plėtojant naujas technologijas, įskaitant informacines ir ryšių technologijas, mobilumą palengvinančias priemones, prietaisus ir pagalbines technologijas, tinkamas neįgaliesiems, taip pat skatinti jų prieinamumą ir naudojimą, teikiant pirmenybę technologijoms prieinama kaina;

- h) teikti informaciją neigaliesiems apie mobilumą palengvinančias priemones, prietaisus ir pagalbines technologijas, įskaitant naujas technologijas, taip pat apie kitokias pagalbos formas, pagalbines paslaugas ir priemones;
- i) skatinti su neigaliaisiais dirbančių specialistų ir kito personalo švietimą šios Konvencijos pripažįstamų teisių klausimais, kad būtų geriau teikiama šiomis teisėmis garantuojama pagalba ir paslaugos.
2. Ekonominių, socialinių ir kultūrinių teisių srityje kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, įsipareigoja maksimaliai panaudodama turimus išteklius ir, jei reikia, bendradarbiaudama tarptautiniu lygiu imtis visų priemonių, kad tolydžio užtikrintų visišką šių teisių įgyvendinimą, nepažeisdama tų šioje Konvencijoje įtvirtintų įsipareigojimų, kurie pagal tarptautinę teisę yra taikomi nedelsiant.
3. Rengdamos ir įgyvendindamos teisės aktus ir politikos strategijas, skirtas šiai Konvencijai įgyvendinti, ir priimdamos kitus su neigaliaisiais susijusius sprendimus, valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja glaudžiai bendradarbiauti su neigaliaisiais, įskaitant neigalius vaikus, ir įtraukti juos į veiklą per jiems atstovaujančias organizacijas.
4. Nė viena šios Konvencijos nuostata nepažeidžia jokių nuostatų, kurios leidžia geriau įgyvendinti neigaliųjų teises ir kurios gali būti įtvirtintos valstybės, Konvencijos šalies, teisėje arba toje valstybėje galiojančiose tarptautinės teisės nuostatomėse. Negali būti jokių žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių, pripažįstamų ar galiojančių bet kurioje valstybėje, Konvencijos šalyje, pagal įstatymą, konvencijas, taisykles ar papročius, apribojimų ar nukrypimų nuo jų, remiantis tuo, kad šioje Konvencijoje tokios teisės ar laisvės nepripažįstamos ar kad jos pripažįstamos mažesniu mastu.
5. Šios Konvencijos nuostatos be jokių apribojimų ar išimčių taikomos visoms federacinių valstybių teritorijoms.

5 straipsnis

Lygybė ir nediskriminavimas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta, kad prieš ir pagal įstatymus visi asmenys yra lygūs ir turi teisę į lygiavertę įstatymų apsaugą ir teisę vienodai naudotis įstatymų teikiamomis galimybėmis be jokio diskriminavimo.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, draudžia bet kokią diskriminavimą dėl negalios ir garantuoja neigaliesiems vienodą ir veiksmingą teisinę apsaugą nuo visų rūšių diskriminacijos.
3. Siekdamas skatinti lygybę ir panaikinti diskriminaciją, valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų reikiamų veiksmų, kad neigaliesiems būtų sudarytos tinkamos sąlygos.
4. Konkrečios priemonės, kurių reikia, kad būtų paspartinta ar pasiekta faktinė neigaliųjų lygybė, pagal šios Konvencijos nuostatas diskriminacinėmis nelaikomos.

6 straipsnis

Neigalios moterys

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta, kad neigalios moterys ir mergaitės patiria daugialypę diskriminaciją, ir imasi priemonių, kad užtikrintų joms visapusišką ir lygias žmogaus teises ir pagrindines laisves.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų visapusišką moterų tobulėjimą, gerintų jų padėtį ir suteiktų joms daugiau teisių ir galimybių, kad būtų įgyvendinamos šioje Konvencijoje įtvirtintos žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės ir jomis naudojamosi.

7 straipsnis

Neigalūs vaikai

1. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų, kad neigalūs vaikai, taip pat kaip ir kiti vaikai, galėtų naudotis visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis.
2. Atliekant bet kokią veiklą, susijusią su neigaliais vaikais, pirmiausia atsižvelgiama į vaiko interesus.
3. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad neigalūs vaikai turėtų teisę laisvai reikšti savo nuomonę visais su jais susijusiais klausimais, kad į jų, taip pat kaip ir į kitų vaikų, nuomonę būtų tinkamai atsižvelgiama pagal jų amžių ir brandos lygį ir kad neigaliems vaikams, atsižvelgiant į jų negalios lygį ir amžių, būtų suteikiama tinkama pagalba, kad jie galėtų minėtąja teise naudotis.

8 straipsnis

Visuomenės švietimas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja imtis neatidėliotinų, veiksmingų ir tinkamų priemonių, kad:
 - a) šviestų visuomenę, įskaitant ir šeimas, neįgaliųjų klausimais ir skatintų gerbti neįgaliųjų teises ir jų orumą;
 - b) visose gyvenimo srityse kovotų su stereotipais, prietarais ir ydinga praktika, susijusia su neįgaliaisiais, įskaitant negalią dėl lyties ir amžiaus;
 - c) didintų informuotumą apie neįgaliųjų gebėjimus ir laimėjimus.
2. Priemonės, kurių imamasi šiam tikslui siekti:
 - a) veiksmingų visuomenės informavimo kampanijų rengimas ir vykdymas siekiant:
 - i) ugdyti neįgaliųjų turimų teisių supratimą;
 - ii) skatinti teigiamą požiūrį į neįgaliuosius ir didesnę visuomenės sąmoningumą jų atžvilgiu;
 - iii) skatinti neįgaliųjų igūdžių, laimėjimų, gebėjimų ir jų indėlio į darbą ir darbo rinką pripažinimą;
 - b) pagarbos neįgaliųjų teisėms ugdymas visais švietimo sistemos lygmenimis, įskaitant ankstyvąją vaikystę;
 - c) visų žiniasklaidos priemonių skatinimas formuoti tokį neįgaliųjų įvaizdį, kuris atitiktų šios Konvencijos tikslus;
 - d) visuomenės informavimo ir mokymo programų, susijusių su neįgaliaisiais ir jų teisėmis, rėmimas.

9 straipsnis

Prieinamumas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, siekdamos, kad neįgalieji galėtų gyventi savarankiškai ir visapusiškai dalyvauti visose gyvenimo srityse, imasi reikiamų priemonių, kad užtikrintų neįgaliesiems tokį pat kaip kitiems asmenims fizinės aplinkos, transporto, informacijos ir ryšių, įskaitant informacinių ir ryšių technologijų bei sistemų, taip pat kitų visuomenės naudojamų objektų ar jai teikiamų paslaugų prieinamumą tiek miestuose, tiek kaimo vietovėse. Šios priemonės, tarp kurių yra prieinamumo kliūčių ir trukdžių nustatymas ir pašalinimas, *inter alia*, taikomos:
 - a) pastatams, keliams, transporto priemonėms ir kitiems vidaus ir lauko objektams, įskaitant mokyklas, būstą, medicinos įstaigas ir darbo vietas;
 - b) informacijos, ryšių ir kitoms paslaugoms, įskaitant elektronines ir skubias paslaugas.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, taip pat imasi reikiamų priemonių, kad:
 - a) būtų rengiami visuomeninių objektų ar jai teikiamų paslaugų prieinamumo būtiniausi standartai ir gairės, skleidžiama informacija apie juos ir kontroliuojama, kaip jų laikomasi;
 - b) užtikrintų, kad privačios įmonės, siūlančios visuomeninius objektus ar paslaugas, atsižvelgtų į visus su neįgaliaisiais susijusius aspektus;
 - c) suinteresuotieji asmenys būtų informuojami apie neįgaliesiems kylančius sunkumus;
 - d) pastatuose ir kituose visuomeniniuose objektuose būtų užrašai Brailio raštu ir kitomis lengvai perskaitomomis ir suprantamomis formomis;
 - e) būtų suteikta galimybė naudotis įvairių pagalbinių ir tarpininkų, įskaitant gidus, skaitovus ir profesionalius gestų kalbos vertėjus, paslaugomis, kad neįgalieji lengviau patektų į pastatus ir kitus visuomeninius objektus;

- f) būtų skatinama kitokia tinkama pagalba ir parama neigaliesiems, kad būtų užtikrinta jų galimybė gauti informaciją;
- g) būtų remiamas naujų informacinių ir komunikacinių technologijų ir sistemų, taip pat ir interneto, prieinamumas neigaliesiems;
- h) būtų iš anksto skatinamas prieinamų informacinių ir komunikacinių technologijų ir sistemų projektavimas, kūrimas, gamyba ir sklaida, kad šiomis technologijomis būtų galima naudotis mažiausia įmanoma kaina.

10 straipsnis

Teisė į gyvybę

Valstybės, Konvencijos šalys, dar kartą patvirtina, kad kiekvienas žmogus turi prigimtinę teisę į gyvybę, ir imasi visų būtinų priemonių, kad užtikrintų neigaliesiems taip pat kaip ir kitiems asmenims galimybę veiksmingai įgyvendinti šią teisę.

11 straipsnis

Pavojingos situacijos ir humanitarinės krizės

Valstybės, Konvencijos šalys, laikydamosi savo įsipareigojimų pagal tarptautinę teisę, įskaitant tarptautinę humanitarinę teisę ir tarptautinę žmogaus teisių apsaugos teisę, imasi visų būtinų priemonių, kad būtų užtikrinta neigaliųjų apsauga ir saugumas pavojingose situacijose, įskaitant ginkluotus konfliktus, humanitarines krizes ir stichines nelaimes.

12 straipsnis

Teisumo pripažinimas vienodomis sąlygomis

1. Valstybės, Konvencijos šalys, dar kartą patvirtina, kad neigalieji visur turi teisę į jų teisumo pripažinimą.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta, kad neigalieji visose gyvenimo srityse turi tokį patį veiksnumą kaip ir kiti asmenys.
3. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi reikiamų priemonių, kad neigaliesiems būtų suteikta galimybė pasinaudoti pagalba, kurios jiems gali prireikti naudojantis veiksnumu.
4. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad visos priemonės, susijusios veiksnumo turėjimu, tinkamai, veiksmingai ir pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę užkirstų kelią piktnaudžiavimui. To turėtų būti siekiama užtikrinant, kad priemonėmis, susijusiomis veiksnumo turėjimu, būtų paisoma asmens teisių, valios ir pageidavimų, kad dėl jų neatsirastų interesų konfliktų ir nebūtų piktnaudžiaujama įtaka, kad jos būtų proporcingos ir pritaikytos prie konkretaus asmens reikmių, kad būtų taikomos kuo trumpesnę laiką ir kad jas reguliariai peržiūrėtų kompetentinga, nepriklausoma ir nešališka institucija ar teismas. Ši veikla turėtų būti proporcinga mastui, kuriuo minėtos priemonės veikia asmens teises ir interesus.
5. Valstybės, Konvencijos šalys, laikydamosi šio straipsnio nuostatų, imasi visų reikiamų ir veiksmingų priemonių, kad būtų užtikrintos lygios neigaliųjų teisės nuosavybės teise turėti turtą ar jį paveldėti, tvarkyti savo finansinius reikalus ir turėti tokias pat galimybes gauti banko paskolas, hipotekos ir kitokių formų finansinius kreditus kaip ir kiti asmenys, ir užtikrina, kad iš neigaliųjų nebūtų savavališkai atimama jų nuosavybė.

13 straipsnis

Galimybė kreiptis į teismą

1. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina galimybę neigaliesiems kreiptis į teismą taip pat kaip ir kitiems asmenims, įskaitant procesinių ir pagal amžių tinkamų sąlygų sudarymą, kad neigaliesiems būtų sudarytos sąlygos kaip tiesioginiams ir netiesioginiams dalyviams, tarp jų ir liudytojams, veiksmingai atlikti savo vaidmenį visuose teisiniuose procesuose, įskaitant tyrimo ir kitus parengtinius etapus.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, siekdamos užtikrinti galimybę neigaliesiems kreiptis į teismą, remia atitinkamus teisingumo vykdymo srities darbuotojų, įskaitant policijos ir kalėjimų darbuotojus, mokymus.

14 straipsnis

Asmens laisvė ir saugumas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad:
 - a) neigalieji turėtų tokią pat teisę į asmens laisvę ir saugumą kaip ir kiti asmenys;

b) kad neigaliems asmenims nebūtų neteisėtai ar savavališkai atimama laisvė, kad bet koks jų laisvės atėmimas būtų suderinamas su įstatymu ir kad laisvės atėmimas jokių būdu nebūtų teisinamas negalia.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad jeigu neigaliesiems koku nors būdu yra atimama laisvė, jie kaip ir kiti asmenys turėtų teisę į garantijas pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę ir su jais turėtų būti elgiamasi laikantis šios Konvencijos tikslų ir principų, įskaitant neigaliesiems tinkamų sąlygų sudarymą.

15 straipsnis

Teisė nebūti kankinamam ar nepatirti žiauraus, nežmoniško ar žeminamo elgesio ar nebūti taip baudžiamam

1. Niekas negali būti kankinamas, patirti žiaurų, nežmonišką ar žeminamą elgesį arba būti taip baudžiamas. Nė su vienu asmeniu, be jo savanoriško sutikimo, negali būti atliekami jokie medicinos ar moksliniai bandymai.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų veiksmingų įstatymų leidybos, administracinių, teisminių ar kitų priemonių, kad užkirstų kelią neigaliųjų kaip ir kitų asmenų kankinimams ar žiauriam, nežmoniškam ar žeminamam elgesiui su jais ar jų tokiu baudimui.

16 straipsnis

Teisė nebūti išnaudojamam, nepatirti smurto ir prievartos

1. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų reikiamų įstatymų leidybos, administracinių, socialinių, švietimo ir kitų priemonių, kad apsaugotų neigaliuosius tiek namuose, tiek už namų ribų nuo bet kokios formos išnaudojimo, smurto ir prievartos, įskaitant lytinį išnaudojimą, smurtą ir prievartą.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, taip pat imasi visų reikiamų priemonių, kad užkirstų kelią visų formų išnaudojimui, smurtui ir prievartai, užtikrindamos, *inter alia*, tinkamos formos (atsižvelgiant į asmens lytį ir amžių) pagalbą ir paramą neigaliesiems ir jų šeimoms bei juos slaugantiems asmenims, įskaitant informavimą ir švietimą apie tai, kaip išvengti išnaudojimo, smurto ir prievartos, kaip juos atpažinti ir apie juos pranešti. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad apsaugos paslaugos būtų teikiamos atsižvelgiant į amžių, lytį ir negalios pobūdį.

3. Valstybės, Konvencijos šalys, siekdamos užkirsti kelią visų formų išnaudojimo, smurto ir prievartos atsiradimui, užtikrina, kad nepriklausomos institucijos veiksmingai kontroliuotų visas neigaliesiems skirtas priemones ir programas.

4. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų reikiamų priemonių neigaliųjų, tapusių bet kokios formos išnaudojimo, smurto ar prievartos aukomis, fizinei, kognityvinei ir psichologinei būklei atkurti, jų reabilitacijai ir socialinei reintegracijai, įskaitant apsaugos paslaugų teikimą. Būklės atkūrimas ir reintegracija turi vykti aplinkoje, kuri padėtų gerinti asmens sveikatą, gerovę, didintų savivarbą, orumą ir savarankiškumą ir kur būtų atsižvelgiama į konkrečias su lytimi ir amžiumi susijusias reikmes.

5. Valstybės, Konvencijos šalys, priima veiksmingus teisės aktus ir nustato politikos strategijas, įskaitant teisės aktus ir politikos strategijas, kuriuose pagrindinis dėmesys skiriamas moterims ir vaikams, kad užtikrintų neigaliųjų išnaudojimo, smurto ir prievartos prieš tokius asmenis atvejų nustatymą, ištyrimą ir, jei reikia, kaltų asmenų patraukimą atsakomybėn už tokius veiksmus.

17 straipsnis

Asmens neliečiamybė

Kiekvienas neigalusis turi teisę į tai, kad būtų gerbiama jo kaip ir kitų asmenų teisė į fizinę ir psichinę neliečiamybę.

18 straipsnis

Judėjimo laisvė ir pilietybė

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta neigaliųjų kaip ir kitų asmenų laisvo judėjimo teisę, laisvę pasirinkti gyvenamąją vietą ir teisę į pilietybę, ir užtikrina:

- a) kad neigalieji turėtų teisę įgyti ir keisti pilietybę ir kad pilietybė iš jų nebūtų savavališkai ar dėl negalios atimta;
- b) kad iš neigaliųjų dėl jų negalios nebūtų atimta galimybė įgyti, turėti ir panaudoti jų pilietybę patvirtinančius ar kitus jų tapatybės dokumentus arba galimybė pasinaudoti atitinkamomis procedūromis, pavyzdžiui, imigracijos procedūra, kurių gali prireikti, kad būtų sudarytos sąlygos naudotis laisvo judėjimo teise;
- c) kad neigalieji galėtų be apribojimų išvykti iš šalies, įskaitant savo gimtąją šalį;
- d) kad iš neigaliųjų savavališkai ar dėl negalios nebūtų atimta teisė sugrįžti į savo valstybę.

2. Neigalūs vaikai registruojami tik gimę ir nuo gimimo momento įgyja teisę į vardą, teisę įgyti pilietybę ir, kiek tai yra įmanoma, teisę žinoti, kas yra jo tėvai, ir teisę būti prižiūrimi tėvų.

19 straipsnis

Savarankiškas gyvenimas ir integracija į bendruomenę

Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta visų neigaliųjų lygias teises gyventi bendruomenėje, tokias pat kaip ir kitų galimybes rinktis, ir imasi veiksmingų ir reikiamų priemonių, kad sudarytų neigaliesiems sąlygas visapusiškai įgyvendinti šią teisę ir visiškai integruotis į bendruomenę bei dalyvauti joje, taip pat užtikrina:

- a) kad neigalieji kaip ir kiti asmenys turėtų galimybę pasirinkti gyvenamąją vietą, nuspręsti, kur ir su kuo gyventi, ir kad jie neprivalėtų gyventi konkrečioje gyvenamojoje aplinkoje;
- b) kad neigalieji turėtų galimybę naudotis įvairiomis namuose, gyvenamojoje vietoje teikiamomis ir kitomis pagalbinėmis bendruomenės paslaugomis, įskaitant asmeninę pagalbą, skirtą padėti buityje ir integruotis į bendruomenę, ir užkirsti kelią izoliavimui ar atskirčiai nuo bendruomenės;
- c) kad neigaliesiems kaip ir kitiems asmenims būtų suteikta galimybė naudotis bendruomenei skirtomis visuomeninėmis paslaugomis ir infrastruktūra, kurie turi atitikti jų poreikius.

20 straipsnis

Asmens mobilumas

Valstybės, Konvencijos šalys, imasi veiksmingų priemonių, kad užtikrintų kuo savarankiškesnį neigaliųjų mobilumą, įskaitant šias priemones:

- a) sudaryti sąlygas neigaliesiems judėti jų pasirinktu būdu, laiku ir prieinama kaina;
- b) sudaryti sąlygas neigaliesiems naudotis kokybiškais mobilumą palengvinančiomis priemonėmis, įrenginiais, pagalbėmis technologijomis ir pagalbinių bei tarpininkų pagalba, įskaitant prieinamos kainos užtikrinimą;
- c) organizuoti neigaliesiems mobilumo įgūdžių ugdymo užsiėmimus ir su neigaliaisiais dirbančių specialistų mokymus;
- d) skatinti įmones, gaminančias mobilumą palengvinančias priemones, įrenginius ir pagalbines technologijas, atsižvelgti į visus neigaliųjų mobilumo aspektus.

21 straipsnis

Saviraiškos teisė ir laisvė reikšti nuomonę, galimybė gauti informaciją

Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų reikiamų priemonių, skirtų užtikrinti, kad neigalieji kaip ir kiti asmenys galėtų naudotis saviraiškos teise ir laisve reikšti savo nuomonę, įskaitant laisvę ieškoti informacijos ir idėjų, jas gauti ir skleisti, visomis pasirinktomis komunikacijos priemonėmis, apibrėžtomis šios Konvencijos 2 straipsnyje, įskaitant:

- a) plačiai visuomenei skirtos informacijos teikimą neigaliesiems laiku, be papildomo mokesčio, prieinama forma ir tokiomis technologijomis, kurios atitinka negalios pobūdį;
- b) gestų kalbos, Brailio rašto, patobulintų ir alternatyvių komunikacijos būdų, taip pat visų kitų neigaliųjų pasirinktų prieinamų komunikacijos priemonių, būdų ir formų pripažinimą ir sąlygų juos naudoti oficialioje aplinkoje sudarymą;
- c) privačių įmonių, teikiančių visuomenines paslaugas, įskaitant paslaugas internetu, raginimą teikti informaciją ir paslaugas neigaliesiems prieinamomis ir tinkamomis formomis;
- d) žiniasklaidos, įskaitant informacijos internetu teikėjus, raginimą užtikrinti savo paslaugų prieinamumą neigaliesiems;
- e) gestų kalbos pripažinimą ir vartojimo skatinimą.

22 straipsnis

Privatumo neliečiamybė

1. Negali būti savavališkai ar neteisėtai kišamasi į neįgaliojo privatų ar šeiminių gyvenimą, negali būti pažeista tokio asmens būsto neliečiamybė, susirašinėjimo ar kitokių formų bendravimo slaptumas ar neteisėtai kėsiniama į jų garbę ir reputaciją, nepaisant tokio asmens gyvenamosios vietos ar gyvenimo sąlygų. Neįgalieji turi teisę į įstatymo apsaugą nuo tokio kišimosi ar kėsinimosi.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, saugo neįgaliųjų asmens duomenų, taip pat su sveikatos būkle ir reabilitacija susijusių duomenų konfidencialumą taip pat kaip ir kitų asmenų.

23 straipsnis

Būsto ir šeimos neliečiamybė

1. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi veiksmingų ir reikiamų priemonių, kad būtų panaikintas bet kokios rūšies neįgaliųjų kaip ir kitų asmenų diskriminavimas, susijęs su santuoka, šeima, tėvyste (motinyste) ir asmeniniais santykiais, siekdamas užtikrinti, kad:
 - a) būtų pripažinta visų santuokinio amžiaus sulaukusių neįgaliųjų teisė tuoktis ir kurti šeimą esant laisvam ir visiškam tuoktis ketinančių asmenų sutikimui;
 - b) būtų pripažintos neįgaliųjų teisės laisva valia ir atsakingai nuspręsti, kiek vaikų ir kada nori turėti, taip pat teisė gauti pagal amžių tinkančią informaciją, teisė į švietimą reprodukcijos ir šeimos planavimo klausimais ir būtų sudarytos sąlygos šiomis teisėmis naudotis;
 - c) neįgalieji, įskaitant vaikus, išsaugotų savo vaisingumą taip pat kaip ir kiti asmenys.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina neįgaliųjų teises ir įsipareigojimus, susijusius su globa, rūpyba, įvaikinimu ar panašiais klausimais, jeigu tokios sąvokos yra nacionalinės teisės aktuose; visais atvejais pirmenybė teikiama vaiko interesams. Valstybės, Konvencijos šalys, teikia atitinkamą pagalbą neįgaliesiems, vykdančiams su vaikų auklėjimu susijusius įsipareigojimus.
3. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad neįgaliesiems vaikams būtų suteiktos lygios su gyvenimu šeimoje susijusios teisės. Siekdamas įgyvendinti šias teises ir užtikrinti, kad neįgalūs vaikai nebūtų nuslėpti, palikti, neprižiūrėti ir atskirti, valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja iš anksto teikti išsamią informaciją, paslaugas ir paramą neįgaliesiems vaikams ir jų šeimoms.
4. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad vaikas nebūtų atskirtas nuo savo tėvų prieš jų valią, išskyrus atvejus, kai kompetentingos institucijos, kurių sprendimus gali peržiūrėti teismas, pagal galiojančius įstatymus ir laikydamosi procedūrų nusprendžia, kad toks atskyrimas yra būtinas dėl paties vaiko interesų. Vaikas jokia būdu negali būti atskirtas nuo tėvų dėl savo arba dėl vieno ar abiejų tėvų negalios.
5. Tais atvejais, kai artimiausi giminaičiai negali pasirūpinti neįgalium vaiku, valstybės, Konvencijos šalys, deda visas pastangas, kad jam būtų suteikta alternatyvi tolesnės eilės giminaičių globa, o jeigu to padaryti nepavyksta – globa vietos bendruomenės šeimoje.

24 straipsnis

Išsilavinimas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta neįgaliųjų teisę į mokslą. Kad ši teisė būtų įgyvendinama nediskriminuojant ir suteikiant lygias galimybes, valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina integracinį visų lygių švietimą ir mokymąsi visą gyvenimą, kuriais būtų siekiama:
 - a) visapusiškai ugdyti žmogiškąjį potencialą ir ugdyti orumą bei savigarbą, taip pat didinti pagarbą žmogaus teisėms, pagrindinėms laisvėms ir žmonių įvairovei;
 - b) suteikti neįgaliesiems galimybę ugdyti savo asmenybę, tobulinti sugebėjimus ir ugdyti kūrybiškumą, taip pat savo protinius ir fizinius gebėjimus kuo didesniu mastu;
 - c) suteikti neįgaliesiems galimybę veiksmingai dalyvauti laisvos visuomenės gyvenime.

2. Įgyvendindamos šią teisę, valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad:
- a) neigalieji dėl negalios nebūtų atskirti nuo bendros švietimo sistemos, o neigaliams vaikams dėl negalios nebūtų atimta galimybė įgyti nemokamą ir privalomą pradinį arba vidurinį išsilavinimą;
 - b) neigalieji turėtų galimybę įgyti integracinį, kokybišką ir nemokamą pradinį ir vidurinį išsilavinimą, tokį patį kaip ir kiti tų bendruomenių, kuriose jie gyvena, asmenys;
 - c) būtų sudarytos tinkamos sąlygos, atitinkančios asmens poreikius;
 - d) neigalieji gautų būtiną bendrosios švietimo sistemos paramą, kad būtų sudarytos sąlygos jų veiksmingam mokymui;
 - e) aplinkoje, kuri geriausiai skatina akademinį ir socialinį vystymąsi, būtų taikomos veiksmingos individualizuotos paramos priemonės, suderintos su visiškai įtraukties tikslu.
3. Valstybės, Konvencijos šalys, suteikia neigaliesiems galimybę įgyti bendrųjų ir socialinio vystymosi įgūdžių, kad sudarytų sąlygas jiems visapusiškai ir tokiomis pat sąlygomis kaip ir kitiems mokytis ir dalyvauti bendruomenės gyvenime. To siekdamos valstybės, Konvencijos šalys, imasi reikiamų priemonių, kaip antai:
- a) sudaryti sąlygas mokytis Brailio rašto, kitų specialiųjų šriftų, taikyti patobulintus ir alternatyvius bendravimo ir orientavimo bei mobilumo įgūdžių gerinimo būdus, priemones ir formas, sudaryti sąlygas remti ir konsultuoti kitus neigaliuosius;
 - b) sudaryti sąlygas mokytis gestų kalbos ir remti kurčiųjų bendruomenės kalbinį identitetą;
 - c) užtikrinti, kad neregųjų, kurčiųjų arba nereginių ir kurčių asmenų, o ypač tokią negalią turinčių vaikų, švietimas būtų vykdomas šiems asmenims tinkamiausiomis kalbomis, bendravimo būdais ir priemonėmis tokioje aplinkoje, kuri tinkamiausia akademiniam ir socialiniam vystymuisi.
4. Kad padėtų užtikrinti šios teisės įgyvendinimą, valstybės, Konvencijos šalys, imasi reikiamų priemonių, kad būtų įdarbinami mokytojai, įskaitant neigalius mokytojus, mokantys gestų kalbą ir (arba) Brailio raštą, ir mokomi visų švietimo lygmenų specialistai ir kiti darbuotojai. Toks mokymas apima informavimą apie neigaliuosius, naudojant tinkamus patobulintus ir alternatyvius komunikacijos būdus, priemones ir formas, švietimo metodiką ir medžiagą, skirtą neigaliesiems remti.
5. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad neigalieji turėtų galimybę siekti aukštojo mokslo, profesinio išsilavinimo, dalyvauti suaugusiųjų mokymo sistemoje ir mokytis visą gyvenimą nediskriminuojami, taip pat kaip ir kiti asmenys. To siekdamos valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad neigaliesiems būtų sudarytos tinkamos sąlygos.

25 straipsnis

Sveikata

Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta, kad neigalieji turi teisę į pačią geriausią sveikatos apsaugą be diskriminacijos dėl negalios. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų neigaliųjų galimybę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, atsižvelgiant į lytį, įskaitant su sveikata susijusią reabilitaciją. Visų pirma valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja:

- a) teikti neigaliesiems tiek pat, tokios pačios kokybės ir lygio nemokamas ar prieinamos kainos sveikatos priežiūros paslaugas ir programas kaip ir kitiems asmenims, įskaitant seksualinės ir reprodukcinės sveikatos programas ir plačiai visuomenei skirtas sveikatos apsaugos programas;
- b) teikti sveikatos paslaugas, kurios neigaliesiems yra būtinos dėl jų negalios, įskaitant ankstyvą diagnozę ir, jei reikia, intervenciją, ir paslaugas, skirtas tolesnei asmenų, įskaitant vaikus ir vyresnio amžiaus žmones, negalios tikimybei kuo labiau sumažinti ir užkirsti jai kelią;
- c) teikti sveikatos paslaugas kuo arčiau neigaliųjų gyvenamosios vietos, taip pat ir kaimo vietovėse;
- d) reikalauti, kad sveikatos priežiūros specialistai teiktų neigaliesiems tokias pat kokybiškas paslaugas kaip ir kitiems asmenims, *inter alia*, didintų neigaliųjų, jei jie iš anksto informuojami ir laisvai sutinka, informuotumą apie žmogaus teises, orumą, savarankiškumą ir poreikius, juos mokydami ir nustatydami valstybinės ir privačios sveikatos priežiūros etikos standartus;

- e) uždrausti neigaliųjų diskriminavimą teikiant sveikatos ir gyvybės draudimo paslaugas, jei tokios rūšies draudimą leidžia nacionalinė teisė, ir pasirūpinti, kad tokios paslaugos būtų teikiamos sąžiningai ir tinkamai;
- f) užkirsti kelią diskriminuojamo pobūdžio atsisakymui dėl negalios užtikrinti sveikatos priežiūrą ar teikti sveikatos paslaugas, tiekti maistą ar skysčius.

26 straipsnis

Rengimas veiklai ir rehabilitacija

1. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi veiksmingų ir tinkamų priemonių, taip pat ir pasitelkdamos kitų neigaliųjų teikiamą paramą, kad neigaliesiems būtų suteikta galimybė įgyti ir išlaikyti didžiausią įmanomą savarankiškumą, visišką fizinį, protinį, socialinį ir profesinį veiksnumą, taip pat kad jie būtų visapusiškai įtraukti į visas gyvenimo sritis ir būtų jų dalyviai. To siekdamos valstybės, Konvencijos šalys, organizuoja, tobulina ir plėtoja kompleksines rengimo veiklai ir rehabilitacijos paslaugas bei programas, visų pirma sveikatos, užimtumo, švietimo ir socialinių paslaugų sričių, taip:
 - a) kad tokios paslaugos būtų pradedamos teikti (o programos – vykdyti) kuo anksčiau ir būtų pagrįstos daugiadisciplininiu pavienių asmenų poreikių ir privalumų vertinimu;
 - b) kad tokiomis paslaugomis ir programomis būtų skatinamas savanoriškas dalyvavimas ir įtrauktis į bendruomenę ir į visus visuomeninio gyvenimo aspektus, kad jos būtų teikiamos (ar vykdomos) kuo arčiau neigaliųjų gyvenamosios vietos, taip pat ir kaimo vietovėse.
2. Valstybės, Konvencijos šalys, remia pirminio ir tęstinio specialistų ir kitų darbuotojų, padedančių rengti veiklai bei teikiančių rehabilitacijos paslaugas, mokymą.
3. Valstybės, Konvencijos šalys, rūpinasi, kad neigaliesiems skirtos pagalbinės priemonės ir technologijos, susijusios su jų rengimu veiklai ir rehabilitacija, būtų prieinamos, naudojamos ir kad apie jas būtų žinoma.

27 straipsnis

Darbas ir užimtumas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta tokią pat neigaliųjų kaip ir kitų asmenų teisę į darbą; tai yra neigaliųjų teisė į galimybę užsidirbti pragyvenimui laisvai pasirinkus darbą ar laisvai priėmus darbo pasiūlymą atviroje, įtraukioje ir neigaliesiems prieinamoje darbo rinkoje ir darbo aplinkoje. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina ir remia neigaliųjų, įskaitant tuos, kurie tapo neigalūs dirbdami, teisę į darbą ir imasi reikiamų priemonių, įskaitant ir teisės aktų priėmimą, kuriomis, *inter alia*, būtų:
 - a) draudžiama diskriminacija dėl negalios visose srityse, susijusiose su visomis užimtumo formomis, įskaitant įdarbinimo sąlygas, priėmimą į darbą ir patį darbą, darbo išsaugojimą, karjerą ir saugias bei sveikas darbo sąlygas;
 - b) ginamos neigaliųjų taip pat kaip ir kitų asmenų teisės į tinkamas ir palankias darbo sąlygas, įskaitant lygias galimybes ir vienodą atlyginimą už tokios pat vertės darbą, saugias ir sveikas darbo sąlygas, įskaitant apsaugą nuo priekabiavimo ir skriaudos atitaisymą;
 - c) užtikrinama, kad neigalieji taip pat kaip ir kiti asmenys galėtų įgyvendinti darbo ir profesinių sąjungų teises;
 - d) neigaliesiems suteikiama galimybė veiksmingai dalyvauti bendrose techninio ir profesinio orientavimo programose, naudotis įdarbinimo tarnybų paslaugomis ir dalyvauti profesiniuose bei tęstiniuose mokymuose;
 - e) skatinama darbo rinkoje teikti daugiau užimtumo ir karjeros galimybių neigaliesiems, taip pat pagalbą ieškant darbo, jį gaunant ir išlaikant ar jį sugrįžtant;
 - f) remiamos savarankiško darbo, verslumo, kooperatyvų plėtos ir nuosavo verslo pradėjimo galimybės;
 - g) teikiamos galimybės įdarbinti neigaliuosius viešajame sektoriuje;
 - h) skatinamas neigaliųjų įdarbinimas privačiame sektoriuje, nustatant atitinkamas politikos kryptis ir priemones, kaip antai pozityvių veiksmų programos, paskatos ir kitos priemonės;
 - i) užtikrinama, kad neigaliesiems darbo vietoje būtų sudarytos tinkamos sąlygos;
 - j) neigalieji skatinami įgyti darbo patirties atviroje darbo rinkoje;
 - k) remiama neigaliųjų profesinė ir kvalifikacinė rehabilitacija, darbo vietų išsaugojimo ir sugrįžimo į darbą programos.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina, kad neigalieji nebūtų paverčiami vergais ar tarnais ir kaip ir kiti asmenys būtų apsaugoti nuo priverstinio ar privalomojo darbo.

28 straipsnis

Pakankamas gyvenimo lygis ir socialinė apsauga

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta neigaliųjų teisę į pakankamą savo ir šeimos narių gyvenimo lygį, įskaitant pakankamą maistą, aprangą ir būstą, ir į nuolatinį gyvenimo sąlygų gerinimą ir imasi reikiamų veiksmų, kad užtikrintų ir skatintų šios teisės įgyvendinimą nediskriminuojant dėl negalios.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta neigaliųjų teisę į socialinę apsaugą ir į šios teisės įgyvendinimą nediskriminuojant dėl negalios ir imasi tinkamų priemonių, kad užtikrintų ir skatintų šios teisės įgyvendinimą, įskaitant priemones, kuriomis siekiama:

- a) užtikrinti lygias neigaliųjų galimybes gauti švarų vandenį ir tinkamas paslaugas, įrenginius ir kitokią su neigaliųjų poreikiais susijusią pagalbą prieinama kaina;
- b) užtikrinti neigaliųjų, visų pirma neigalių moterų ir mergaičių bei vyresnio amžiaus neigaliųjų, galimybę dalyvauti socialinės apsaugos ir skurdo mažinimo programose;
- c) užtikrinti skurstančių neigaliųjų ir jų šeimų galimybę gauti valstybės pagalbą, skirtą su negalia susijusioms paslaugoms, įskaitant tinkamą mokymą, orientavimą, finansinę paramą ir laikiną slaugą, finansuoti;
- d) užtikrinti neigaliųjų galimybę dalyvauti valstybinėse aprūpinimo būstu programose;
- e) užtikrinti lygias neigaliųjų galimybes gauti pensijų išmokas ir naudotis pensijų programomis.

29 straipsnis

Dalyvavimas politiniame ir visuomenės gyvenime

Valstybės, Konvencijos šalys, užtikrina neigaliesiems tokias pat politines teises kaip ir kitiems asmenims ir galimybę jas įgyvendinti ir įsipareigoja:

- a) užtikrinti, kad neigalieji taip pat kaip ir kiti asmenys galėtų veiksmingai ir visapusiškai dalyvauti politiniame ir visuomenės gyvenime tiesiogiai ar per laisvai pasirinktus atstovus, įskaitant neigaliųjų teisę ir galimybę balsuoti ir būti renkamiems, *inter alia*:
 - i) užtikrinant, kad balsavimo tvarka, infrastruktūra ir medžiaga būtų tinkamos, prieinamos ir jas būtų lengva suprasti ir naudoti;
 - ii) apsaugant neigaliųjų teisę rinkimuose ir viešuose referendumuose balsuoti slaptai negąsdinamiems, taip pat kandidatuoti rinkimuose, faktiškai eiti pareigas ir atlikti bet kokio valdžios lygmens visas viešąsias funkcijas, jei reikia, sudarant jiems sąlygas naudotis pagalbėmis ir naujausiomis technologijomis;
 - iii) užtikrinant neigaliųjų rinkėjų galimybę laisvai reikšti savo valią ir šiuo tikslu leidžiant, jei to reikia ir jei neigalusis prašo, kitam neigaliojo pasirinktam asmeniui padėti jam balsuoti;
- b) aktyviai skatinti teikti neigaliesiems tokias pat galimybes kaip ir kitiems asmenims nediskriminuojamiems veiksmingai ir visapusiškai dalyvauti valstybės valdyme, skatinti juos dalyvauti valstybės gyvenime, įskaitant:
 - i) dalyvavimą nevyriausybiniuose organizacijose ir asociacijose, kurių veikla susijusi su viešuoju ir politiniu šalies gyvenimu, ir politinių partijų veikloje ir valdyme;
 - ii) neigaliųjų organizacijų kūrimą ir dalyvavimą jose, siekiant atstovauti neigaliesiems tarptautiniu, nacionaliniu, regionų ir vietos lygmenimis.

30 straipsnis

Dalyvavimas kultūriniame gyvenime, aktyvus poilsis, laisvalaikis ir sportas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta neigaliųjų teisę taip pat kaip ir kitiems asmenims dalyvauti kultūriniame gyvenime ir imasi visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų neigaliesiems galimybę:

- a) naudotis prieinamų formų kultūros priemonėmis;
- b) žiūrėti televizijos programas, filmus, teatro spektaklius ir dalyvauti kitokioje prieinamų formų kultūrinėje veikloje;
- c) dalyvauti kultūros renginiuose ar naudotis kultūros įstaigų, pavyzdžiui, teatrų, muziejų, kino, bibliotekų ir turizmo biurų, paslaugomis ir aplankyti kuo daugiau paminklų ir nacionalinių kultūros vertybių.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, imasi reikiamų priemonių, kad suteiktų neigaliesiems galimybę ugdyti ir naudoti savo kūrybinį, meninį ir intelektualinį potencialą ne tik savo labui, bet ir visai visuomenei turtinti.

3. Valstybės, Konvencijos šalys, vadovaudamosi tarptautine teise, imasi reikiamų veiksmų, kad užtikrintų, kad intelektualinės nuosavybės apsaugos įstatymuose nebūtų nepagrįstų ar diskriminacinių kliūčių neigaliesiems naudotis kultūros priemonėmis.

4. Neigalieji, kaip ir kiti asmenys, turi teisę į jų konkretaus kultūrinio ir kalbinio tapatumo, įskaitant gestų kalbą ir kurčiųjų kultūrą, pripažinimą ir rėmimą.

5. Siekdamos suteikti neigaliesiems galimybę kaip ir kitiems asmenims dalyvauti rekreacinėje, laisvalaikio ir sporto veikloje, valstybės, Konvencijos šalys, imasi reikiamų priemonių, kad:

- a) skatintų neigaliuosius dalyvauti kuo įvairesnėje pagrindinių sporto šakų visų lygmenų veikloje;
- b) užtikrintų neigaliesiems galimybę organizuoti, plėtoti ir dalyvauti jiems skirtose sporto ir rekreacinėje veikloje ir šiuo tikslu skatintų juos taip pat kaip ir kitus asmenis tinkamai rengti, mokyti ir teikti jiems pakankamai išteklių;
- c) užtikrintų neigaliesiems galimybę patekti į sporto, rekreacinius ir turizmo objektus;
- d) užtikrintų, kad neigalūs vaikai turėtų tokias pat galimybes kaip ir kiti vaikai žaisti, dalyvauti rekreacinėje, laisvalaikio ir sporto veikloje, įskaitant tokią veiklą mokyklose;
- e) užtikrintų, kad asmenys, organizuojantys rekreacinę, turizmo, laisvalaikio ir sporto veiklą, teiktų paslaugas neigaliesiems.

31 straipsnis

Statistika ir duomenų rinkimas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, įsipareigoja rinkti atitinkamą informaciją, įskaitant statistinius ir mokslinių tyrimų duomenis, kad galėtų rengti ir įgyvendinti politikos strategijas, skirtas šiai Konvencijai įgyvendinti. Tokios informacijos rinkimo ir saugojimo procesas turi:

- a) atitikti teisiškai nustatytas apsaugos priemones, įskaitant teisės aktus dėl duomenų apsaugos, kad būtų užtikrintas neigaliųjų privataus gyvenimo konfidencialumas ir neliečiamybė;
- b) atitikti pripažintas tarptautines normas, skirtas žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms ginti, bei statistikos duomenų rinkimo ir naudojimo etikos principus.

2. Pagal šio straipsnio reikalavimus surinkta informacija atitinkamai rūšiuojama ir naudojama siekiant įvertinti, kaip valstybės, Konvencijos šalys, vykdo pagal šią Konvenciją priimtus įsipareigojimus, taip pat tam, kad būtų nustatytos ir pašalintos kliūtys, kylančios neigaliesiems naudojantis savo teisėmis.

3. Valstybės, Konvencijos šalys, prisiima atsakomybę už tokių statistinių duomenų sklaidą ir užtikrina, kad jie būtų prieinami neigaliesiems ir kitiems asmenims.

32 straipsnis

Tarptautinis bendradarbiavimas

1. Valstybės, Konvencijos šalys, pripažįsta tarptautinio bendradarbiavimo ir jo skatinimo svarbą remiant valstybių veiklą, kad būtų įgyvendinti šios Konvencijos tikslai ir uždaviniai, todėl imasi reikiamų ir veiksmingų dvišalių ir daugiašalių priemonių ir, jei reikia, bendradarbiauja su atitinkamomis tarptautinėmis ir regioninėmis organizacijomis ir pilietine visuomene, ypač su neigaliųjų organizacijomis. Tokiomis priemonėmis, *inter alia*, būtų siekiama:

- a) užtikrinti, kad tarptautinis bendradarbiavimas, įskaitant dalyvavimą tarptautinėse vystymosi programose, būtų prieinamas neigaliesiems ir jie būtų įtraukiami į šią veiklą;
- b) sudaryti sąlygas stiprinti gebėjimus ir remti šią veiklą, įskaitant dalijimąsi informacija, patirtimi, mokymo programomis, pažangiausiais metodais ir jų sklaidą;
- c) sudaryti sąlygas bendradarbiauti mokslinių tyrimų srityje ir galimybes naudotis mokslo bei technikos žiniomis;
- d) prireikus teikti techninę ir ekonominę pagalbą sudarant sąlygas naudotis ir dalytis prieinamomis pagalbėmis technologijomis, taip pat ir perduodant technologijas.

2. Šio straipsnio nuostatos nepažeidžia valstybės, Konvencijos šalies, prievolės vykdyti pagal šią Konvenciją prisiimtus įsipareigojimus.

33 straipsnis

Nacionalinis įgyvendinimas ir kontrolė

1. Valstybės, Konvencijos šalys, remdamosi savo organizacine sistema, skiria vieną ar kelias Vyriausybės institucijas klausimams, susijusiems su šios Konvencijos įgyvendinimu, spręsti ir tinkamai apsarsto galimybę Vyriausybėje sukurti ar nustatyti koordinacinę struktūrą veiklai įvairiuose sektoriuose ir įvairiais lygmenimis palengvinti.

2. Valstybės, Konvencijos šalys, remdamosi savo teisine ir administracine tvarka, išlaiko, stiprina, nustato ar sukuria valstybėje, Konvencijos šalyje, šios Konvencijos įgyvendinimui skatinti, saugoti ir kontroliuoti skirtą struktūrą, sudarytą iš vienos ar kelių nepriklausomų sistemų. Nustatydamos ar kurdamos tokią struktūrą, valstybės, Konvencijos šalys, vadovaujasi principais, susijusiais su nacionalinių žmogaus teisių apsaugos ir rėmimo institucijų statusu ir veikla.

3. Pilietinė visuomenė, ypač neigalieji ir jiems atstovaujančios organizacijos, visapusiškai įtraukiami ir dalyvauja stebint veiklą.

34 straipsnis

Neigaliųjų teisių komitetas

1. Įsteigiamas Neigaliųjų teisių komitetas (toliau – Komitetas), atliksiantis toliau nurodytas funkcijas.
2. Šios Konvencijos įsigaliojimo dieną Komitetą sudaro dvylika ekspertų. Kai Konvencija bus ratifikuota ar prie jos bus prisijungta dar šešiasdešimt kartų, prie Komiteto prisijungs dar šeši nariai, ir iš viso jį sudarys aštuoniolika narių.
3. Komiteto nariai veikia savarankiškai, jie yra aukštos moralės, o jų kompetencija bei patirtis yra pripažįstama šios Konvencijos reglamentuojamoje srityje. Siūlydamos savo kandidatus, valstybės, Konvencijos šalys, raginamos tinkamai atsižvelgti į Konvencijos 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą nuostatą.
4. Komiteto narius renka valstybės, Konvencijos šalys, siekdamos tolygaus geografinio paskirstymo, skirtingų civilizacijos formų ir pagrindinių teisinių sistemų ir lyčių atstovavimo bei ekspertų su negalia dalyvavimo.
5. Komiteto nariai renkami slapto balsavimu valstybių, Konvencijos šalių, konferencijos posėdyje iš valstybių, Konvencijos šalių, pasiūlytų kandidatų sąrašo. Per šiuos posėdžius, kuriuose kvorumą sudaro du trečdaliai valstybių, Konvencijos šalių, į Komitetą išrinktais laikomi tie asmenys, kurie gauna daugiausiai balsų ir absoliučią posėdyje bei balsavime dalyvavusių valstybių, Konvencijos šalių, atstovų balsų daugumą.

6. Pirmieji rinkimai rengiami ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo Konvencijos įsigaliojimo dienos. Likus bent keturiems mėnesiams iki kiekvienų rinkimų dienos Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius siunčia valstybėms, Konvencijos šalims, raštą, kuriuo jos raginamos per du mėnesius pasiūlyti savo kandidatus. Tada Generalinis sekretorius sudaro visų pasiūlytų kandidatų abėcėlinį sąrašą, nurodydamas juos pasiūliusias valstybes, Konvencijos šalis, ir šį sąrašą pateikia valstybėms, Konvencijos šalims.
7. Komiteto nariai renkami ketverių metų kadencijai. Tas pats narys kitai kadencijai gali būti perrinktas tik vieną kartą. Tačiau per pirmuosius rinkimus išrinktų šešių narių kadencija baigiasi po dvejų metų; iš karto po pirmųjų rinkimų šių šešių narių vardus burtų keliu išrenka šio straipsnio penktoje dalyje minėto posėdžio pirmininkas.
8. Kiti šeši Komiteto nariai renkami per įprastus rinkimus, vadovaujantis atitinkamomis šio straipsnio nuostatomis.
9. Kai Komiteto narys miršta, atsistatydina ar paskelbia negalįs dėl kokių nors priežasčių toliau eiti šių pareigų, tokį narį pasiūliusi valstybė, Konvencijos šalis, likusiai kadencijos daliai skiria kitą ekspertą, turintį būtiną kvalifikaciją ir atitinkantį tam tikrose šio straipsnio nuostatose nustatytus reikalavimus.
10. Komitetas parengia savo darbo tvarkos taisykles.
11. Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius parūpina būtiną personalą ir priemonių, kad Komitetas galėtų veiksmingai atlikti Konvencijoje numatytas funkcijas, ir sušaukia pirmąjį Komiteto posėdį.
12. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos sutikimu pagal Konvenciją įsteigto Komiteto nariams atlyginimas mokamas iš Jungtinių Tautų lėšų Asamblėjos nustatytais sąlygomis, atsižvelgiant į Komiteto išipareigojimų svarbą.
13. Komiteto nariai įgyja teisę į lengvatas, privilegijas ir neliečiamybę, teikiamus į Jungtines Tautas komandiruotiems ekspertams ir įtvirtintus atitinkamuose Konvencijos dėl Jungtinių Tautų privilegijų ir imunitetų skyriuose.

35 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, ataskaitos

1. Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, per dvejus metus nuo šios Konvencijos įsigaliojimo šiai valstybei dienos per Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių pateikia Komitetui išsamią ataskaitą, kurioje nurodoma, kokių buvo imtasi priemonių siekiant įgyvendinti tos valstybės, Konvencijos šalies, išipareigojimus pagal Konvenciją ir kokia padaryta pažanga.
2. Vėliau valstybės, Konvencijos šalys, teikia tolesnes ataskaitas bent kas ketveri metai ir kai to pareikalauja Komitetas.
3. Komitetas nustato tokių ataskaitų turinio gaires.
4. Išsamią pirminę ataskaitą Komitetui pateikusi valstybė, Konvencijos šalis, vėlesnėse ataskaitose neprivalo kartoti anksčiau pateiktos informacijos. Valstybės, Konvencijos šalys, yra raginamos apsvarstyti, kaip būtų galima užtikrinti, kad jų ataskaitos Komitetui būtų rengiamos atvirai ir skaidriai, ir tinkamai atsižvelgti į šios Konvencijos 4 straipsnio 3 dalyje įtvirtintą nuostatą.
5. Ataskaitose gali būti nurodyti veiksniai ir sunkumai, turintys įtakos išipareigojimų pagal šią Konvenciją vykdymui.

36 straipsnis

Ataskaitų svarstymas

1. Komitetas apsvarsto kiekvieną ataskaitą ir pateikia siūlymus ir bendras rekomendacijas, kurie jam atrodo tinkami, bei perduoda juos atitinkamai valstybei, Konvencijos šaliai. Valstybė, Konvencijos šalis, gali atsakyti Komitetui, pateikdama savo nuožiūra pasirinktą informaciją. Komitetas gali paprašyti valstybes, Konvencijos šalis, pateikti daugiau informacijos, susijusios su šios Konvencijos įgyvendinimu.
2. Jeigu valstybė, Konvencijos šalis, gerokai vėluoja pateikti ataskaitą, Komitetas gali pranešti atitinkamai valstybei, Konvencijos šaliai, kad jeigu ji nepateiks ataskaitos per tris mėnesius nuo pranešimo pateikimo dienos, šios Konvencijos įgyvendinimo aplinkybės toje valstybėje, Konvencijos šalyje, bus tiriamos remiantis Komiteto turima patikima informacija. Komitetas pakviečia atitinkamą valstybę, Konvencijos šalį, dalyvauti tokia tyrimu. Jeigu valstybė, Konvencijos šalis, per minėtą trijų mėnesių laikotarpį pateikia atitinkamą ataskaitą, taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

3. Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius suteikia galimybę visoms valstybėms, Konvencijos šalims, susipažinti su ataskaitomis.

4. Valstybės, Konvencijos šalys, skelbia savo ataskaitas savo šalies visuomenei ir sudaro galimybes susipažinti su siūlymais ir bendromis rekomendacijomis, susijusiomis su šiomis ataskaitomis.

5. Komitetas išplatina, jei mano, kad tai būtina, valstybių, Konvencijos šalių, ataskaitas Jungtinių Tautų specialiosioms agentūroms, fondams ir programų vykdytojams bei kitoms kompetentingoms institucijoms, kad atkreiptų jų dėmesį į tokiose ataskaitose minimus prašymus patarti techniniais klausimais ar suteikti paramą ar požymius, kad tokia konsultacija ar parama yra būtina, ir kartu pateikia savo pastabas ir rekomendacijas (jei tokių yra) dėl tokių prašymų ar požymių.

37 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, ir Komiteto bendradarbiavimas

1. Kiekviena valstybė, Konvencijos šalis, bendradarbiauja su Komitetu ir padeda jo nariams vykdyti įgaliojimus.
2. Palaikydamas santykius su valstybėmis, Konvencijos šalimis, Komitetas tinkamai apsvarsto, kokiais būdais ir kokiomis priemonėmis, įskaitant ir tarptautinį bendradarbiavimą, būtų galima stiprinti nacionalinius pajėgumus šios Konvencijos įgyvendinimo srityje.

38 straipsnis

Komiteto santykiai su kitomis institucijomis

Kad būtų skatinamas veiksmingas šios Konvencijos įgyvendinimas ir tarptautinis bendradarbiavimas šios Konvencijos reglamentuojamoje srityje:

- a) Jungtinių Tautų specialiosios agentūros ir kitos institucijos turi teisę būti atstovaujamos, kai svarstomi Konvencijos nuostatų, priklausančių tokių agentūrų ar institucijų kompetencijai, įgyvendinimo klausimai. Komitetas, jei mano, kad tai reikalinga, gali paprašyti specialiųjų agentūrų ar kitų kompetentingų institucijų pateikti kvalifikuotą nuomonę jų kompetencijai priklausančiu Konvencijos įgyvendinimo klausimu. Komitetas gali siūlyti Jungtinių Tautų specializuotoms agentūroms ir kitoms institucijoms pateikti Konvencijos įgyvendinimo jų veiklos srityse ataskaitas;
- b) vykdydamas savo įgaliojimus, Komitetas, jei reikia, konsultuojasi su kitomis institucijomis, įsteigtomis pagal tarptautines žmogaus teisių konvencijas, kad būtų užtikrintas jų ataskaitų gairių, taip pat jų teikiamų siūlymų ir bendrų rekomendacijų nuoseklumas ir būtų išvengta jų funkcijų dubliavimo ir sutapimo.

39 straipsnis

Komiteto ataskaita

Komitetas kas dveji metai už savo veiklą atsiskaito Generalinei Asamblėjai bei Ekonomikos ir socialinių reikalų tarybai ir, remdamasis iš valstybių, Konvencijos šalių, gautomis ir išnagrinėtomis ataskaitomis bei informacija, gali teikti siūlymus ir bendras rekomendacijas. Tokie siūlymai ir bendros rekomendacijos įtraukiami į Komiteto ataskaitą kartu su valstybių, Konvencijos šalių, pastabomis, jei tokių pateikta.

40 straipsnis

Valstybių, Konvencijos šalių, konferencija

1. Valstybės, Konvencijos šalys, reguliariai renkasi į valstybių, Konvencijos šalių, konferenciją, kad aptartų visus su šios Konvencijos įgyvendinimu susijusius klausimus.
2. Valstybių, Konvencijos šalių, konferenciją ne vėliau kaip per šešis mėnesius nuo šios Konvencijos įsigaliojimo dienos sušaukia Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius. Tolesnius posėdžius kas dveji metai šaukia Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius arba jie šaukiami valstybių, Konvencijos šalių, konferencijos sprendimu.

41 straipsnis

Depozitaras

Šios konvencijos depozitaras yra Jungtinių Tautų Generalinis sekretorius.

42 straipsnis

Pasirašymas

Šią Konvenciją visos valstybės ir regioninės integracijos organizacijos gali pasirašyti Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke nuo 2007 m. kovo 30 d.

43 straipsnis

Sutikimas prisiimti įsipareigojimus

Ši Konvencija turi būti ratifikuota ją pasirašiusių valstybių ir oficialiai patvirtinta ją pasirašiusių regioninių integracijos organizacijų. Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri jos nepasirašiusi valstybė ar regioninė integracijos organizacija.

44 straipsnis

Regioninės integracijos organizacijos

1. Regioninė integracijos organizacija – konkretaus regiono suverenių valstybių įkurta organizacija, kuriai jos valstybės narės yra perdavusios kompetenciją spręsti šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus. Tokios organizacijos oficialaus patvirtinimo ar prisijungimo dokumentuose paskelbia, koks yra jų kompetencijos spręsti šios Konvencijos reglamentuojamus klausimus mastas. Jos praneša depozitarui apie bet kokius esminius jų kompetencijos masto pasikeitimus.

2. Šioje Konvencijoje vartojamas terminas „valstybės, Konvencijos šalys“ apima ir tokias organizacijas pagal jų kompetenciją.

3. Pagal šios Konvencijos 45 straipsnio 1 dalį ir 47 straipsnio 2 ir 3 dalis regioninės integracijos organizacijos deponuoti dokumentai neįskaičiuojami.

4. Regioninės integracijos organizacijos gali pasinaudoti teise balsuoti valstybių, Konvencijos šalių, konferencijoje, kai sprendžiami jų kompetencijai priklausantys klausimai, ir jos turi tiek balsų, kiek jų valstybių narių yra šios Konvencijos šalys. Tokia organizacija negali pasinaudoti savo teise balsuoti, jeigu šia teise naudojasi kuri nors iš jos valstybių narių, ir atvirkščiai.

45 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Ši Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną nuo Konvencijos ratifikavimo ar dvidešimtojo prisijungimo dokumento deponavimo dienos.

2. Kiekvienai valstybei ar regioninei integracijos organizacijai, kuri šią konvenciją ratifikuoja, oficialiai patvirtina ar prie jos prisijungia po to, kai yra deponuojamas dvidešimtas toks dokumentas, Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai tokia valstybė ar organizacija deponuoja minėtą savo dokumentą.

46 straipsnis

Išlygos

1. Daryti su šios konvencijos objektu ir tikslu nesuderinamas išlygas draudžiama.

2. Padarytas išlygas galima bet kuriuo metu panaikinti.

47 straipsnis

Pakeitimai

1. Bet kuri valstybė, Konvencijos šalis, gali siūlyti Konvencijos pakeitimus ir teikti juos Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui. Generalinis sekretorius praneša valstybėms, Konvencijos šalims, apie visus pasiūlytus pakeitimus ir prašo pranešti, ar jos pritaria, kad būtų sušaukta valstybių, Konvencijos šalių, konferencija tokiems pasiūlymams apsvastyti ir sprendimams dėl jų priimti. Jeigu per keturis mėnesius nuo tokio pranešimo dienos bent trečdalis valstybių, Konvencijos šalių, pareiškia pageidavimą tokią konferenciją sušaukti, Generalinis sekretorius sušaukia Jungtinių Tautų globojamą konferenciją. Visus pakeitimus, kuriems pritaria dviejų trečdalių konferencijoje dalyvavusių ir balsavusių valstybių, Konvencijos šalių, dauguma, Generalinis sekretorius teikia tvirtinti Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai, o po to – priimti visoms valstybėms, Konvencijos šalims.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka priimtas ir patvirtintas pakeitimas įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai deponuotų priėmimo dokumentų skaičius pasiekia du trečdalius visų valstybių, kurios pakeitimo priėmimo dieną buvo Konvencijos šalys, skaičiaus. Pakeitimas konkrečiai valstybei, Konvencijos šaliai, įsigalioja trisdešimtą dieną nuo jos pačios priėmimo dokumento deponavimo dienos. Pakeitimas yra privalomas tik jį priėmusioms šalims.

3. Jeigu taip bendru sutikimu nusprendžiama valstybių, Konvencijos šalių, konferencijoje, šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka priimtas ir patvirtintas pakeitimas, susijęs su 34, 38, 39 ir 40 straipsniais, visoms valstybėms, Konvencijos šalims, įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai deponuotų priėmimo dokumentų skaičius pasiekia du trečdalius valstybių, kurios pakeitimo priėmimo dieną buvo šios konvencijos šalys, skaičiaus.

48 straipsnis

Denonsavimas

Valstybė, Konvencijos šalis, gali denonsuoti šią konvenciją, raštu pranešdama tai Jungtinių Tautų Generaliniam sekretoriui. Denonsavimas įsigalioja praėjus vieneriems metams nuo tos dienos, kurią Generalinis sekretorius gauna tokį pranešimą.

49 straipsnis

Prieinama forma

Konvencijos tekstas turi būti prieinamas įvairiomis formomis.

50 straipsnis

Autentiški tekstai

Konvencijos tekstas yra autentiškas anglų, arabų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti atitinkamų Vyriausybių atstovai pasirašė Konvenciją.

II PRIEDAS

DEKLARACIJA DĖL EUROPOS BENDRIJOS KOMPETENCIJOS JUNGTINIŲ TAUTŲ NEIGALIŲJŲ TEISIŲ KONVENCIJOS REGLAMENTUOJAMAI KLAUSIMAI

(Deklaracija pateikiama pagal Konvencijos 44 straipsnio 1 dalį)

Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencijos (toliau – Konvencija) 44 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad regioninės integracijos organizacijos oficialaus patvirtinimo arba prisijungimo dokumente turi būti pateikiama deklaracija dėl jos kompetencijos Konvencijos reglamentuojamais klausimais masto.

Šiuo metu Europos bendrijos narės yra Belgijos Karalystė, Bulgarijos Respublika, Čekijos Respublika, Danijos Karalystė, Vokietijos Federacinė Respublika, Estijos Respublika, Airija, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Kipro Respublika, Latvijos Respublika, Lietuvos Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Vengrijos Respublika, Maltos Respublika, Nyderlandų Karalystė, Austrijos Respublika, Lenkijos Respublika, Portugalijos Respublika, Rumunija, Slovėnijos Respublika, Slovakijos Respublika, Suomijos Respublika, Švedijos Karalystė ir Jungtinė Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystė.

Europos bendrija pažymi, kad taikant Konvenciją terminas „valstybės, šios Konvencijos Šalys“ taikomas regioninės integracijos organizacijoms pagal jų kompetenciją.

Jungtinių Tautų neigaliųjų teisių konvencija Europos bendrijos kompetencijos atveju taikoma teritorijoms, kuriose taikoma Europos bendrijos steigimo sutartis, toje Sutartyje, ypač jos 299 straipsnyje, nustatytais sąlygomis.

Pagal 299 straipsnį ši deklaracija netaikoma valstybių narių teritorijoms, kuriose netaikoma minėta Sutartis, ir neturi poveikio galimiems atitinkamų valstybių narių veiksams ir pozicijoms pagal Konvenciją tų teritorijų vardu ir jų interesų labui.

Pagal Konvencijos 44 straipsnio 1 dalį šioje deklaracijoje nurodoma valstybių narių pagal Europos bendrijos steigimo sutartį Bendrijai perduota kompetencija Konvencijos reglamentuojamose srityse.

Bendrijos kompetencijos apimtis ir naudojimas ja nuolat keičiasi dėl jų pobūdžio, todėl prireikus Bendrija papildys arba iš dalies pakeis šią deklaraciją pagal Konvencijos 44 straipsnio 1 dalį.

Kai kuriais klausimais Europos bendrija turi išimtinę kompetenciją, o kitais klausimais Europos bendrija ir valstybės narės kompetencija dalijasi. Valstybės narės išlaiko kompetenciją visais klausimais, kuriais kompetencija nebuvo perduota Europos bendrijai.

Šiuo metu:

1. Bendrija turi išimtinę kompetenciją valstybės pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka ir Bendruoju muitų tarifų klausimais.

Tokiu mastu, kokių Konvencijos nuostatos turi įtakos Bendrijos teisės nuostatoms, Europos bendrija turi išimtinę kompetenciją priimti įsipareigojimus, susijusius su jos pačios viešuoju administravimu. Šiuo požiūriu Bendrija pareiškia, kad ji turi įgaliojimus spręsti neišrinktų pareigūnų įdarbinimo, tarnybos sąlygų, atlyginimo, mokymo ir t. t. reglamentavimo klausimus pagal Tarnybos nuostatus ir tų Nuostatų įgyvendinimo taisykles⁽¹⁾.

2. Bendrija dalijasi su valstybėmis narėmis kompetencija šiose srityse: kovos su diskriminacija dėl negalios veiksmai, laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas, žemės ūkis, vežimas geležinkelių, kelių, jūrų ir oro transportu, apmokestinimas, vidaus rinka, vienodas darbo užmokestis abiejų lyčių darbuotojams, transeuropinių tinklų politika ir statistika.

⁽¹⁾ 1968 m. vasario 29 d. Tarybos reglamentas (EEB, Euratomas, EAPB) Nr. 259/68, nustatantis Europos Bendrijų pareigūnų tarnybos nuostatus ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygas (OL L 56, 1968 3 4, p. 1).

Europos bendrija turi išimtinę kompetenciją sudaryti šią Konvenciją tais klausimais tik tokiu mastu, koku Konvencijos arba ją įgyvendinant priimtų teisės dokumentų nuostatos daro poveikį Europos bendrijos anksčiau nustatytoms bendroms taisyklėms. Kai Bendrijos taisyklės egzistuoja, tačiau joms poveikis nedaromas, ypač tik būtiniausius standartus nustatančių Bendrijos nuostatų atveju, valstybės narės turi kompetenciją, nedarant poveikio Europos bendrijos kompetencijai veikti šioje srityje. Kitais atvejais kompetenciją turi valstybės narės. Atitinkamų Europos bendrijos priimtų aktų sąrašas pateiktas šio priedo priedėlyje. Šiais aktais grindžiamos Europos bendrijos kompetencijos mastas turi būti vertinamas atsižvelgiant į kiekvienos priemonės konkrečias nuostatas, visų pirma į tai, koku mastu šiomis nuostatomis nustatomos bendros taisyklės.

3. JT konvencijos atveju taip pat gali būti svarbi ši EB politika: valstybės narės ir Bendrija bendradarbiauja plėtodamos suderintą užimtumo strategiją. Bendrija prisideda prie geros kokybės švietimo plėtojimo skatindama valstybių narių bendradarbiavimą ir prireikus paremdama bei papildydama jų veiksmus. Bendrija įgyvendina profesinio mokymo politiką, kuri remia ir papildo valstybių narių veiksmus. Kad skatintų visokeriopą darnią plėtrą, Bendrija plėtoja ir vykdo savo veiklą, padedančią stiprinti jos ekonominę ir socialinę sanglaudą. Bendrija vykdo vystomojo bendradarbiavimo politiką ir ekonominį, finansinį bei techninį bendradarbiavimą su trečiosiomis šalimis, nedarydama poveikio atitinkamai valstybių narių kompetencijai.

Priedėlis

BENDRIJOS TEISĖS AKTAI, SUSIJĘ SU KONVENCIJOJE REGLAMENTUOJAMAIŠ KLAUSIMAIŠ

Toliau pateiktas Bendrijos teisės aktų sąrašas parodo Bendrijos kompetencijos mastą, nustatytą pagal Europos bendrijos steigimo sutartį. Pažymėtina, kad kai kuriais klausimais išimtinė kompetencija priklauso Bendrijai, tuo tarpu kitais klausimais Bendrija ir valstybės narės dalijasi bendra kompetencija. Šiais teisės aktais grindžiamos Bendrijos kompetencijos mastas turi būti vertinamas atsižvelgiant į kiekvienos priemonės konkrečias nuostatas, visų pirma į tai, kokių mastu šiomis nuostatomis nustatomos bendros taisyklės, kurioms daro įtaką Konvencijos nuostatos.

— Susiję su prieinamumu

1999 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/5/EB dėl radijo ryšio įrenginių ir telekomunikacijų galinių įrenginių bei abipusio jų atitikties pripažinimo (OL L 91, 1999 4 7, p. 10).

2001 m. lapkričio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/85/EB dėl specialiųjų nuostatų dėl transporto priemonių, naudojamų keleiviams vežti ir be vairuotojo vietos turinčių daugiau kaip aštuonias sėdynes, iš dalies keičianti direktyvas 70/156/EEB ir 97/27/EB (OL L 42, 2002 2 13, p. 1).

1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyva 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos (OL L 235, 1996 9 17, p. 6) su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/50/EB (OL L 164, 2004 4 30, p. 114).

2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos (OL L 110, 2001 4 20, p. 1) su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/50/EB (OL L 164, 2004 4 30, p. 114).

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/87/EB, nustatanti techninius reikalavimus vidaus vandenų laivams ir panaikinanti Tarybos direktyvą 82/714/EEB (OL L 389, 2006 12 30, p. 1).

2003 m. balandžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/24/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 98/18/EB dėl keleivinių laivų saugos taisyklių ir standartų (OL L 123, 2003 5 17, p. 18).

2007 m. rugsėjo 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/46/EB, nustatanti motorinių transporto priemonių ir jų priekabų bei tokioms transporto priemonėms skirtų sistemų, sudėtinių dalių ir atskirų techninių mazgų patvirtinimo pagrindus (Pagrindų direktyva) (OL L 263, 2007 10 9, p. 1).

2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas 2008/164/EB dėl transeuropinės paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos techninės sąveikos specifikacijos „žmonės su judėjimo negalia“ (OL L 64, 2008 3 7, p. 72).

1995 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/16/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su liftais, suderinimo (OL L 213, 1995 9 7, p. 1) su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/42/EB dėl mašinų, iš dalies keičiančia Direktyvą 95/16/EB (OL L 157, 2006 6 9, p. 24).

2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/21/EB dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų bendrosios reguliavimo sistemos (Pagrindų direktyva) (OL L 108, 2002 4 24, p. 33).

2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universaliųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universaliųjų paslaugų direktyva) (OL L 108, 2002 4 24, p. 51).

1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1997/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 15, 1998 1 21, p. 14) su pakeitimais, padarytais 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/39/EB, iš dalies keičiančia Direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų rinkos tolesnio atvėrimo konkurencijai (OL L 176, 2002 7 5, p. 21), ir su pakeitimais, padarytais 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB, iš dalies keičiančia Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiškai Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo (OL L 52, 2008 2 27, p. 3).

2006 m. liepos 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, nustatantis bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo bei panaikinantį Reglamentą (EB) Nr. 1260/1999 (OL L 210, 2006 7 31, p. 25).

2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 1).

2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo (OL L 134, 2004 4 30, p. 114).

1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 92/13/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių Bendrijos taisyklių taikymą viešųjų pirkimų tvarkai vandens, energetikos, transporto ir telekomunikacijų sektoriuose, suderinimo (OL L 76, 1992 3 23, p. 14), su pakeitimais, padarytais 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/66/EB, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvas 89/665/EEB ir 92/13/EEB dėl viešųjų sutarčių suteikimo peržiūros procedūrų veiksmingumo didinimo (OL L 335, 2007 12 20, p. 31).

1989 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyva 89/665/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su peržiūros procedūrų taikymu sudarant viešojo prekių pirkimo ir viešojo darbų pirkimo sutartis, derinimo (OL L 395, 1989 12 30, p. 33) su pakeitimais, padarytais 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/66/EB, iš dalies keičiančia Tarybos direktyvas 89/665/EEB ir 92/13/EEB dėl viešųjų sutarčių suteikimo peržiūros procedūrų veiksmingumo didinimo (OL L 335, 2007 12 20, p. 31).

— Savarankiško gyvenimo ir socialinės aprėpties, darbo bei užimtumo srityse

2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus (OL L 303, 2000 12 2, p. 16).

2008 m. rugpjūčio 6 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 800/2008, skelbiantis tam tikrų rūšių pagalbą suderinama su bendrąja rinka taikant Sutarties 87 ir 88 straipsnius (Bendrasis bendrosios išimties reglamentas) (OL L 214, 2008 8 9, p. 3).

1983 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentas (EEB) Nr. 2289/83, išdėstantis Tarybos reglamento (EEB) Nr. 918/83, nustatančio Bendrijos neapmuitinamo įvežimo taisykles, 70–78 straipsnių įgyvendinimo nuostatas (OL L 220, 1983 8 11, p. 15).

1983 m. kovo 28 d. Tarybos direktyva 83/181/EEB dėl Direktyvos 77/388/EEB 14 straipsnio 1 dalies taikymo, atleidžiant galutinį tam tikrų prekių importą nuo pridėtinės vertės mokesčio (OL L 105, 1983 4 23, p. 38).

2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/54/EB dėl moterų ir vyrų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į moteris ir vyrus užimtumo bei profesinės veiklos srityje principo įgyvendinimo (nauja redakcija) (OL L 204, 2006 7 26, p. 23).

1983 m. kovo 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 918/83, nustatantis Bendrijos atleidimo nuo muitų sistemą (OL L 105, 1983 4 23, p. 1).

2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1) su pakeitimais, padarytais 2009 m. gegužės 5 d. Tarybos direktyva 2009/47/EB, iš dalies keičiančia Direktyvos 2006/112/EB nuostatas, susijusias su lengvatinais pridėtinės vertės mokesčio tarifais (OL L 116, 2009 5 9, p. 18).

2005 m. rugsėjo 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005 dėl Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) paramos kaimo plėtrai (OL L 277, 2005 10 21, p. 1).

2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (tekstas svarbus EEE) (OL L 283, 2003 10 31, p. 51).

— Asmenų judrumo srityje

1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyva 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 237, 1991 8 24, p. 1).

2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (nauja redakcija) (tekstas svarbus EEE) (OL L 403, 2006 12 30, p. 18).

2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo, iš dalies keičianti Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 ir Tarybos direktyvą 91/439/EEB bei panaikinanti Tarybos direktyvą 76/914/EEB (OL L 226, 2003 9 10, p. 4).

2004 m. vasario 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 261/2004, nustatantis bendras kompensavimo ir pagalbos keleiviams taisyklės atsisakymo vežti ir skrydžių atšaukimo arba atidėjimo ilgam laikui atveju, panaikinantis Reglamentą (EEB) Nr. 295/91 (OL L 46, 2004 2 17, p. 1).

2006 m. liepos 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1107/2006 dėl neigalių asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliaujant oru (tekstas svarbus EEE) (OL L 204, 2006 7 26, p. 1).

2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1899/2006, keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 dėl techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos suderinimo civilinės aviacijos srityje (OL L 377, 2006 12 27, p. 1).

2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL L 315, 2007 12 3, p. 14).

2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinantis Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007 12 3, p. 1).

2007 m. gruodžio 11 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 8/2008, iš dalies keičiantis Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3922/91 dėl bendrųjų techninių reikalavimų ir administracinės tvarkos, taikomų komerciniam vežimui orlaiviais (OL L 10, 2008 1 12, p. 1).

— Susiję su galimybe gauti informaciją

2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB dėl Bendrijos kodekso, reglamentuojančio žmonėms skirtus vaistus (OL L 311, 2001 11 28, p. 67), su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/27/EB (OL L 136, 2004 4 30, p. 34).

2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/65/EB, iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 89/552/EEB dėl valstybių narių įstatymuose ir kituose teisės aktuose išdėstytų nuostatų, susijusių su televizijos programų transliavimu, derinimo (OL L 332, 2007 12 18, p. 27).

2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (Elektroninės komercijos direktyva) (OL L 178, 2000 7 17, p. 1).

2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/29/EB dėl autorių teisių ir gretutinių teisių informacinėje visuomenėje tam tikrų aspektų suderinimo (OL L 167, 2001 6 22, p. 10).

2005 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/29/EB dėl nesąžiningos įmonių komercinės veiklos vartotojų atžvilgiu vidaus rinkoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 84/450/EEB, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 97/7/EB, 98/27/EB bei 2002/65/EB ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2006/2004 („Nesąžiningos komercinės veiklos direktyva“) (OL L 149, 2005 6 11, p. 22).

— Susiję su statistika ir duomenų rinkimu

1995 m. spalio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (OL L 281, 1995 11 23, p. 31).

1998 m. kovo 9 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 577/98 dėl darbo jėgos atrankinio tyrimo organizavimo Bendrijoje (OL L 77, 1998 3 14, p. 3) ir susiję įgyvendinimo reglamentai.

2003 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1177/2003 dėl Bendrijos statistikos apie pajamas ir gyvenimo sąlygas (ES-SPGS) (tekstas svarbus EEE) (OL L 165, 2003 7 3, p. 1) ir susiję įgyvendinimo reglamentai.

2007 m. balandžio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 458/2007 dėl Europos integruotos socialinės apsaugos statistikos sistemos (ESSPROS) (tekstas svarbus EEE) (OL L 113, 2007 4 30, p. 3) ir susiję įgyvendinimo reglamentai.

2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1338/2008 dėl Bendrijos statistikos apie visuomenės sveikatą ir sveikatą bei saugą darbe (OL L 354, 2008 12 31, p. 70).

— Tarptautinio bendradarbiavimo srityje

2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1905/2006, nustatantis vystomojo bendradarbiavimo finansinę priemonę (OL L 378, 2006 12 27, p. 41).

2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1889/2006, įsteigiantis demokratijos ir žmogaus teisių rėmimo visame pasaulyje finansavimo priemonę (OL L 386, 2006 12 29, p. 1).

2007 m. birželio 12 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 718/2007, įgyvendinantis Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1085/2006, nustatantį Pasirengimo narystei pagalbos priemonę (IPA) (OL L 170, 2007 6 29, p. 1).

*III PRIEDAS***EUROPOS BENDRIJOS IŠLYGA DĖL JT NEĮGALIŲJŲ TEISIŲ KONVENCIJOS 27 STRAIPSNIO 1 DALIES**

Europos bendrija pareiškia, kad pagal Bendrijos teisę (būtent 2000 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyvą 2000/78/EB, nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus) valstybės narės prireikus gali pareikšti savo išlygas dėl Neįgaliųjų teisių konvencijos 27 straipsnio 1 dalies tokiu mastu, koku pagal minėtos Tarybos direktyvos 3 straipsnio 4 dalį jos turi teisę netaikyti toje direktyvoje numatyto nediskriminavimo dėl negalios principo galimybei įsidarbinti ginkluotuosiose pajėgose. Todėl Bendrija pareiškia, kad sudaro Konvenciją nedarant poveikio pirmiau nurodytai teisei, kurią valstybėms narėms suteikia Bendrijos teisė.

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2009 m. lapkričio 30 d.

nustatyti pirmus regionus, kuriuose pradės veikti Vizų informacinė sistema (VIS)

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 8542)

(Tekstas autentiškas tik bulgarų, čekų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalo, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis)

(2010/49/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

- (4) Pagal šį vertinimą pirmas regionas, kuriame turėtų būti pradėta rinkti ir į VIS perduoti su visais prašymais išduoti vizą susijusius duomenis, turėtų būti Šiaurės Afrika.

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 767/2008 dėl Vizų informacinės sistemos (VIS) ir apsikeitimo duomenimis apie trumpalaikes vizas tarp valstybių narių (VIS reglamentas) ⁽¹⁾, ypač jo 48 straipsnio 4 dalį,

- (5) Antras regionas, kuriame turėtų būti pradėta rinkti ir į VIS perduoti su visais prašymais išduoti vizą susijusius duomenis, turėtų būti Artimieji Rytai, išskyrus Okupuotąją Palestinos Teritoriją – dėl rimtų techninių sunkumų, su kuriais galėtų būti susidurta įrengiant atitinkamas konsulinės įstaigas. Vėlesniu etapu turėtų būti priimtas sprendimas dėl VIS veikimo pradžios šioje teritorijoje.

kadangi:

- (6) Trečias regionas, kuriame turėtų būti pradėta rinkti ir į VIS perduoti su visais prašymais išduoti vizą susijusius duomenis, turėtų būti Persijos įlankos regionas.

- (1) Reglamento (EB) Nr. 767/2008 48 straipsniu numatyta laipsniškai pradėti VIS veiklą. Taigi būtina nustatyti pirmus regionus, kuriuose pirmaisiais laipsniško įgyvendinimo etapais bus renkami VIS tvarkytini su visais prašymais išduoti vizą atitinkamame regione susiję duomenys, įskaitant nuotraukas ir pirštų atspaudų duomenis, ir perduodami į VIS.

- (7) Kad nebūtų spragų kovojant su neteisėta imigracija ir užtikrinant vidaus saugumą, Šengeno sienų perėjimo punktai turėtų būti laikomi atskiru VIS diegimo regionu, kad būtų aprėpti ir prie išorės sienų pateikti prašymai išduoti vizą. Valstybės narės turėtų siekti išorės sienų perėjimo punktuose pradėti rinkti ir perduoti duomenis į VIS kuo greičiau, kad paduodami prašymus prie išorės sienų minėtuose regionuose gyvenantys trečiųjų šalių gyventojai neapeitų diegiamos VIS.

- (2) Pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 48 straipsnio 4 dalį numatyta šiuos regionus nustatyti remiantis šiais kriterijais: neteisėtos imigracijos rizika, pavojus valstybių narių vidaus saugumui ir galimybės rinkti biometrinis duomenis visose regiono vietose įgyvendinamumas.

- (8) Veikimo pradžios kiekviename iš šių regionų datą pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 48 straipsnio 1 ir 3 dalis turi nustatyti Komisija.

- (3) Komisija įvertino 2005 m. valstybių narių ekspertų apibrėžtus įvairius regionus, siekdama laipsniškai įgyvendinti VIS; pagal pirmąjį vertinimo kriterijų pirmiausia buvo atsižvelgiama į tokią informaciją kaip kiekvieno atitinkamo regiono vidutinis atsisakymų išduoti vizą ir draudimų atvykti skaičiaus vidurkis, o pagal trečiąjį vertinimo kriterijų – į poreikį didinti konsulinių įstaigų ar atstovybių skaičių, kad šiuose regionuose būtų galima veiksmingai įgyvendinti VIS.

- (9) Vėlesniu etapu turėtų būti priimti tolesni sprendimai dėl kitų regionų nustatymo, atsižvelgiant į papildomą ir atnaujintą jų vertinimą pagal atitinkamus kriterijus ir įgyvendinimo patirtį pirmuose šiuo sprendimu apibrėžtuose regionuose.

⁽¹⁾ OL L 218, 2008 8 13, p. 60.

- (10) Pagal Protokolo dėl Danijos pozicijos, pridėto prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos bendrijos steigimo sutarties, 2 straipsnį Danija nedalyvavo priimant Reglamentą (EB) Nr. 767/2008, dėl to neprivalo jo laikytis ir jis neturi būti jai taikomas. Vis dėlto, atsižvelgiant į tai, kad Reglamentas (EB) Nr. 767/2008 grindžiamas Šengeno *acquis* pagal Europos bendrijos steigimo sutarties trečiosios dalies IV antraštinės dalies nuostatas, Danija pagal minėto protokolo 5 straipsnį 2008 m. spalio 13 d. raštu pranešė apie šio *acquis* perkėlimą į savo nacionalinę teisę. Todėl ji pagal tarptautinę teisę privalo įgyvendinti šį sprendimą.
- (11) Šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Jungtinė Karalystė, remdamasi 2000 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimu 2000/365/EB dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽¹⁾, nedalyvauja. Todėl Jungtinė Karalystė neprivalo jo laikytis ir jis neturi būti jai taikomas. Dėl to šis sprendimas neturėtų būti skirtas Jungtinei Karalystei.
- (12) Šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kurias įgyvendinant Airija, remdamasi 2002 m. vasario 28 d. Tarybos sprendimu 2002/192/EB dėl Airijos prašymo dalyvauti įgyvendinant kai kurias Šengeno *acquis* nuostatas ⁽²⁾, nedalyvauja. Todėl Airija neprivalo jo laikytis ir jis neturi būti jai taikomas. Dėl to šis sprendimas neturėtų būti skirtas Airijai.
- (13) Kalbant apie Islandiją ir Norvegiją, šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos Tarybos, Islandijos Respublikos ir Norvegijos Karalystės sudarytame susitarime dėl pastarųjų asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽³⁾, patenkančios į 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos sprendimo 1999/437/EB dėl tam tikrų priemonių taikant tą susitarimą 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį ⁽⁴⁾.
- (14) Kalbant apie Šveicariją, šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos sudarytame susitarime dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis* ⁽⁵⁾, patenkančios į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimų 2008/146/EB ⁽⁶⁾ ir 2008/149/TVR ⁽⁷⁾ 3 straipsniu.
- (15) Kalbant apie Lichtenšteiną, šiuo sprendimu plėtojamos Šengeno *acquis* nuostatos, kaip apibrėžta Europos Sąjungos, Europos bendrijos, Šveicarijos Konfederacijos ir Lichtenšteino Kunigaikštystės pasirašytame susitarime dėl Lichtenšteino Kunigaikštystės prisijungimo prie Europos Sąjungos, Europos bendrijos ir Šveicarijos Konfederacijos susitarimo dėl Šveicarijos Konfederacijos asociacijos įgyvendinant, taikant ir plėtojant Šengeno *acquis*, patenkančios į Sprendimo 1999/437/EB 1 straipsnio B punkte nurodytą sritį, minėtą sprendimą siejant su Tarybos sprendimų 2008/261/EB ⁽⁸⁾ ir 2008/262/EB ⁽⁹⁾ 3 straipsniu.
- (16) Kalbant apie Kiprą, šiuo sprendimu numatytos Šengeno *acquis* grindžiamos ar kitaip su juo susijusios nuostatos, kaip apibrėžta 2003 m. Stojimo akto 3 straipsnio 2 dalyje.
- (17) Kalbant apie Bulgariją ir Rumuniją, šiuo sprendimu numatytos Šengeno *acquis* grindžiamos ar kitaip su juo susijusios nuostatos, kaip apibrėžta 2005 m. Stojimo akto 4 straipsnio 2 dalyje.
- (18) Šiuo sprendimu nustatytos priemonės atitinka komiteto, įsteigto pagal 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1987/2006 dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) sukūrimo, veikimo ir naudojimo ⁽¹⁰⁾ 51 straipsnio 1 dalį, nuomonę.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Regionai, kuriuose pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 48 straipsnio 1 dalies c punktą ir 3 dalį bus pradėta rinkti duomenis ir perduoti juos į Vizų informacinę sistemą (VIS):

⁽¹⁾ OL L 131, 2000 6 1, p. 43.

⁽²⁾ OL L 64, 2002 3 7, p. 20.

⁽³⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 36.

⁽⁴⁾ OL L 176, 1999 7 10, p. 31.

⁽⁵⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 52.

⁽⁶⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 1.

⁽⁷⁾ OL L 53, 2008 2 27, p. 50.

⁽⁸⁾ OL L 83, 2008 3 26, p. 3.

⁽⁹⁾ OL L 83, 2008 3 26, p. 5.

⁽¹⁰⁾ OL L 381, 2006 12 28, p. 4.

— Pirmas regionas:

Alžyras,

Egiptas,

Libija,

Mauritanija,

Marokas,

Tunisas.

— Antras regionas:

Izraelis,

Jordanija,

Libanas,

Sirija.

— Trečias regionas:

Afganistanas,

Bahreinas,

Iranas,

Irakas,

Kuveitas,

Omanas,

Kataras,

Saudo Arabija,

Jungtiniai Arabų Emyratai,

Jemenas.

2 straipsnis

Išorės sienų perėjimo punktai, kaip apibrėžta 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 562/2006, nustatančiame taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Bendrijos kodeksą (Šengeno sienų kodeksas) ⁽¹⁾, sudaro atskirą regioną. Duomenis, susijusius su prašymais išduoti vizą, pateiktais prie išorės sienų, rinkti ir perduoti į VIS pradedama pagal Reglamento (EB) Nr. 767/2008 48 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Belgijos Karalystei, Bulgarijos Respublikai, Čekijos Respublikai, Vokietijos Federacinei Respublikai, Estijos Respublikai, Graikijos Respublikai, Ispanijos Karalystei, Prancūzijos Respublikai, Italijos Respublikai, Kipro Respublikai, Latvijos Respublikai, Lietuvos Respublikai, Liuksemburgo Didžiąjai Hercogystei, Vengrijos Respublikai, Maltos Respublikai, Nyderlandų Karalystei, Austrijos Respublikai, Lenkijos Respublikai, Portugalijos Respublikai, Rumunijai, Slovėnijos Respublikai, Slovakijos Respublikai, Suomijos Respublikai ir Švedijos Karalystei.

Priimta Briuselyje 2009 m. lapkričio 30 d.

Komisijos vardu

Jacques BARROT

Pirmininko pavaduotojas

⁽¹⁾ OL L 105, 2006 4 13, p. 1.

2010 m. prenumeratos kainos (be PVM, įskaitant paprastosios siuntos išlaidas)

ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 100 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, spausdintinė versija ir metinis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	1 200 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L serija, tik spausdintinė versija	22 oficialiosiomis ES kalbomis	770 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, L ir C serijos, mėnesinis kaupiamasis kompaktinis diskas	22 oficialiosiomis ES kalbomis	400 EUR per metus
Oficialiojo leidinio priedas, S serija (Konkursai ir viešieji pirkimai), kompaktinis diskas, leidžiamas du kartus per savaitę	daugiakalbis: 23 oficialiosiomis ES kalbomis	300 EUR per metus
ES oficialusis leidinys, C serija. Konkursai	konkursų kalbomis	50 EUR per metus

Europos Sąjungos oficialųjį leidinį, leidžiamą oficialiosiomis Europos Sąjungos kalbomis, galima prenumeruoti bet kuria iš 22 kalbų. Jį sudaro L (teisės aktai) ir C (informacija ir pranešimai) serijos.

Kiekviena kalba leidžiamas leidinys prenumeruojamas atskirai.

Oficialieji leidiniai airių kalba parduodami atskirai, remiantis 2005 m. birželio 18 d. Oficialiajame leidinyje L 156 paskelbtu Tarybos reglamentu (EB) Nr. 920/2005, nurodančiu, kad Europos Sąjungos institucijos laikinai neįpareigojamos rengti ir skelbti visų aktų airių kalba.

Oficialiojo leidinio priedas (S serija. Konkursai ir viešieji pirkimai) skelbiamas viename daugiakalbiame kompaktiniame diske visomis 23 oficialiosiomis kalbomis.

Pateikę paprastą prašymą *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* prenumeratoriai gali gauti įvairius Oficialiojo leidinio priedus. Apie priedų išleidimą prenumeratoriai informuojami pranešime skaitytojui, kuris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

2010 metais kompaktinius diskus pakeis skaitmeniniai diskai.

Pardavimas ir prenumerata

Įvairių mokamų leidinių, tokių kaip *Europos Sąjungos oficialusis leidinys*, galima užsiprenumeruoti mūsų pardavimo biuruose. Pardavimo biurų sąrašą galima rasti internete adresu

http://publications.europa.eu/others/agents/index_lt.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) – tai tiesioginė ir nemokama prieiga prie Europos Sąjungos teisės aktų. Šiame tinklalapyje galima skaityti *Europos Sąjungos oficialųjį leidinį*, susipažinti su sutartimis, teisės aktais, precedentine teise bei parengiamaisiais teisės aktais.

Išsamesnės informacijos apie Europos Sąjungą rasite <http://europa.eu>

Europos Sąjungos leidinių biuras
2985 Liuksemburgas
LIUKSEMBURGAS

LT